

0173.

5984

Wäike mees.
C. Karlweis.

171

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Wäike mees.

Naljamäng 4 raatuses.

C. Karlweis.

Wanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Fõhikind: L. Simm.

Wanemuise näitelawa.
September 1912.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

76097

Osalised:

Ferdinand Rohrbeck, vabrikuomanik.

Therese, tema tütar.

Fritz Rohrbeck, tema vennapoeg.

Gustav Hollmann.

Engelbrecht Strohmeier, kingsepp.

Josephine, tema naine.

Anna, mülemati tütar.

Schatzinger.

Wisnocil, rättssepp.

Hammerl, tapitseerija.

Alfred Hübler.

Huber, majaperemees.

Walzl.

Binsler.

Emand Stagl

Pichler.

Emand Pichler.

Peremees müürastemajas: „Sinine kuu”

Kindl, sulane Rohrbecki juures.

2.
Betty, müügitudruuk Rohrbeeki juures.

Palde, õpipoiss Strohmeyeri juures.

Wäljad. Wöörad. Kellnerid.

Wien. — Olewik.

Esimene waatus.

Rohrbeeki kontor. Ees pahemal pool nahapuole-
ga pult, paremal pool kirjutuslaud. Seintel riinlid
paberite ja kaubaproovide jaoks, maanaartid,
rahasapid, wabrikupildid j. n. e. Pahemal pool
üks elumajasse, paremal pool üks ärisse, keskil
taga klaasüks. Wäljawaade hoowi.

1. etendus.

Anna ja Fritz [nahapuolega puldi taga, teine teise
mastu, hoolega töötades]. Rohrbeck [paremal pool
kirjutuslauda juures]. Pärast Kindl.

Fritz [ilma ülesvaatamata]. Schneideri ja kompanii tšher - nelituhakakaksteistkümmend - kas on teil, preili?

Anna [niisama]. On juba sisse kantud.

Fritz. Täna.

Anna. Wõtki hääks.

Rohrbeck [loeb poolwaljusti]. Ahinn härrad! Kui ma teid ^{täna} palun mulle oma usaldust lubada...

Kui ma teid täna palun mull oma usaldust -

[Kindl astub sisse, teeb tagapool tegemist]

Fritz [nagu üleval]. Grünfeldi pärijad on terve saadetuse kätte saanud, preili?

Anna [nagu üleval]. Kolm waguinit.

Fritz. Täna.

Anna. Wõtki hääks.

Rohrbeck. Natuke tase mini! Selle igawesi: täna!

wõtki hääks! juures wõib ju pääst päris sega - seks minna. [Kordab jälle tasa]. „Kui ma teid

täna palun mulle oma usaldust lubada...“

Kindl. Küüd olite te parajasti ära unustanud!

[Tahab ära minna]

Rohrbeck [kargab üles ja ruttab tema juurde]

Keegi saab minn järel niisima! Teat, niisun-
gune... [Läheb kindliga ära]

Fritz [nagu üleval]. Hermann Fischeri wessel?

Anna [waatab üles]. Ja läks wälja hoowi pääle!

Fritz. Wessel? [Waatab ümber] Ah so, om!

[Kargab üles, läheb Anna juurde ja suudleb teda]

Jatku liiba!

Anna. Aga - ta näeb läbi akna!

Fritz. Ah, tühja kah.

Anna. Ma ei peaks teiega üleüldse sugugi rää-
nima! Teie lähete ju tänna jälle tsirkusse! Ja
siis wõrastemajasse ja päaleselle kohwimajasse...!
Käbenema peate, te lubasite mulle ometi, et te
mõistlikuks saate.

Fritz. Kas see siis mõistmata on? Mis ma siis
õhtu üksi pean tegema? Ja, kui teie minn noore
naesena mul kodu olesite...

Anna. Siis jooksesite alles õieti kodust ära!

Fritz. Ilmasgi. Küll te näete!

Anna. Kudas?

Fritz. Ja - see'p see on! Eila hakkas onu juba
jälle sellest igawast Huberi omast pääle!

Anna. See on ju väga ilus!

Fritz. Nisuguse ninaga? Sinna sadab ju vihm sisse.

Anna. Tal on ilusad silmad...

Fritz. Ja, nagu vasikal!

Anna. Aga - tal on raha!

Fritz. Seda küll - kahjuks!

Anna. Te võtate ta ometi omale naieseks!

Fritz. Hakeri oma? - Ei - kui ta ka nii ilus oleks, kui ta inetu on! Ma võtan omale ainult tihhe naieseks ja selle nimmi on Anna Strohmejer! Seda ma wannun...

Anna. Kes seda usub?

Fritz. Mis? Te arvate, et ma valet wannun? Ah, selle eest olete karistust ära teeninud...

[Tahab teda sundida].

Anna [poikleb eest kõrvale]. Ei, ei! Üks musu päevast - mitte rohkem! Nii on maha tehtud! Tanane on teil juba käes!

Fritz. Antke mulle siis üks ette...

Anna. Korralik äri ei anna wõlgu.

Fritz. Ei, kõesti - küll olete teil aga karsk!

Anna. Kui ma tarr oleksin, ei annaks ma
keile seda rihte ka mitte!... Teie ei tohi pääle
harata —

Fritz. Seda nimetatakse pääleharutamiseks, kui ta
lõpu pääle teeb. Nüüd saan ma oma naise,
ehk —

Anna. Pst! Kiegi tuleb... [kirjutab agarasti]

Fritz [nutab oma puldi juurde]. Hermann Fischeri
meksel, preili?

Anna. On protestitud.

Fritz. Täna!

Anna. Võtke hääres!

2. etendus.

Anna, Fritz, Gustav. Lõpus Kindl.

Gustav [tuleb läbi uuvi]. Tere, Fritz — tere preili
Strohmeier... Ma tahtsin ainult jumalaga jätta...
sest et ma jälle ära wabri kusse sõidan...

Fritz. Juba? Sa tahtsid ju weel paariks päewaks
sina jääda?

Gustav. Seda küll... aga... sa tead ju... ma
ehitan!

Fritz. Nut elumaja oma jaoks ja... [näitab

naeratates pahemale poole].

Gustav [ruttu]. Suvemaja. . . ja! Aga selle pärast . . .
ma arwan, mis sellesse puutub. . . sellega ei
ole ruttu. . .

Fritz. Ah! Kas sul mu omatütreaga jälle midagi
ees oli?

Gustav. Thereseaga? Oieti. . . ei! Ta on ainult . . .
na, sa tead ju. . .

Fritz. Ara hellitatud pliska! Sellega saab sul veel
tegemist olema. . .! Onn ei ole kunagi tema kas-
watusert palju hoolinud, ja nüüd päälegi, kus
tal midagi muud enam pääs ei ole kui oma
walimine. . .

Gustav. Millises ta siis tahab seada?

Fritz. Sina nõunukogu liikmeks! Ta on päris pöörane
sellega! Terwe päew otsa õpib ta pikki nõnesid
pähka - äri seame meie [näitab Anna poole] üksi
ajama!

Gustav [ilma pilkita]. Teie näete sellega küll wäga
palju waewa?

Fritz. Ja kuidas veel!

Kindl [naerukusel]. Härra Fritz! Härra omu laseb

teid nutsuda!

Fritz. Mis siis jälle on?

Kindl. Tal ei ole aega! ... Keegi agent on tulnud! [ära]

Fritz. Näed sa! Mitte viieks minutiks ei anna too
meile rahu! [ära].

3. etendus.

Anna. Gustav.

Wanemuise
näitelawa
TARTUS.

Gustav [nagu üleval]. Ta on tõesti töoga noarmatud,
waahe Fritz! ... Te aitate teda ometi - eks ole?

Anna [ilma ühiswaatamata]. Hm... ja!

Gustav [waatab ümber]. Preili... Strohmeier!

Anna. Härra Hollmann?

Gustav. Ütelge mulle... see on... ma arwan...

Anna. Mis Therese preilil oleti teie wastu on, tahate
te teda saada, eks ole?

Gustav. Ja!

Anna. See on ometi päris lihtne. - Teil on ainult
kaks suurt wiga.

Gustav. Minul?

Anna. Na, esiteks tahab seda isa, et ta teiega abi-
elusse astub - see on harwa hää soovitus noore

tiitarlapse juures, ja teiseses —

Gustav. Teiseses?

Anna. Andsi andeks — aga nüüdsel ajal ei näe
esimene armastaja nii wälja! Waadake uneti ise
enese pääle: püüskel ei ole walti sisse trüigitud,
kuul ja west on täitunud ajalooliselt näituselt
pärit, juurestel ja habemel ei ole shwenki —
lühidalt, teil puudub näis, mis . . . teisel on.

Gustav. Teisel? Siis on keegi teine . . . olemas?

Anna. Mis teie siis arvasite? Therese pöördi un
uneti terve talw otsa nistusel käinud! Sääl
juuksele teisi kosinakaupa ümber! — Kuskud
kord maha, peenikene noorhärja aitab sind
üles, tanad teda punastades, juukseid temaga
matukene . . . ta õpetab sulle tagurpidi juukseid
ja kakukordse nahkosa kätte . . . Kas on teid kord
ka mõni peenikene noorhärja kõnkõrwal jää
pääl söidutanud? Teate, see on iseäraline loodu-
seime: jää teie suujaks! Kaks minu sõbramat
on juba jää pääl suujaks läinud . . . üks põletas
omal sääl koguni näpsud ära!

Gustav. Teie ei arwa uneti mitte, et Therese koguni

wõõra mehega...

Anna. Kida wõõram mees, seda huvitavam ta! -

Kui šampanjer meie juures kasvaks, ei juuks teda siin keegi! See wõõras harra ei meeldi mulle küll just hästi! Ma ei tea mitte, aga tal on midagi sarnast, nagu peaks temast lähimas tulewikus midagi ajalikes seisma...

Gustaw. Kes ta on? Mis ta nimi on? Kuidas ta wälja näeb?

Anna. Kui hunti nimeta, siis ta tuleb, kui ta na lambanahas warjul on!

4. etendus.

Endised. Therese ja Hübler.

Hübler (Theresega pehmalt poolt tules). Kui preili lubawad, saab mul homme aau olema, teid Lawn-Tennis platsile saata!

Therese. Te olete väga lahke! (Annale). Kas isa siin ei ole?

Anna. Cha usun, ta on wäljas hwaawi pääl!

Gustaw. Tere, Therese.

Therese (Kida tähelepanemata). Te tulete homme ehk natuke warem, siis on isa weel siin.

Hübler. Aga just nagu armuline preili käserad!

Gustav. Tere, Therese! mul on...

Therese [piinlikult]. Ah, Therese! mul on...

Ta soo! [Esitledes]. Härra Hollmann, kes meie vabrikus maal on... maal vabrikus! - Härra Hübler...

Hübler. Rõõmustan väga.

[Gustav sosistab midagi arusaamatat. - Vähehaagi.]

Therese. Isa on... hoovi pääl?

Anna. Ma arvan!

Therese. Siis läheme parem tagasi... hoovi pääl on nii must...

Hübler. Just nagu soovite.

Gustav. Ma tahtsin sulle ainult ütelda, Therese...

Hübler. Ah! Härra on teie sugulane?

Therese. O ei!... Meie... meie tunneme teineteist juba lapsest saadik... tema isa oli minu isa kompanjon...

Hübler. Ah! Ma saan aru...

Anna [on mahupääl ülestõusnud, et kirjavärgiga riivli juurde minna. Sähib Gustavist mööda ja sosistab temale]. Ütelge uneti, et te temaga kihlatud olete!

Gustav. Ja, see tähendab, meie oleme nimelt kihlatud.

Kübler. Kih... kihlatud? Teie olete - ?

Gustav. Mina olen tema peigmees - ja.

Kübler [vaatab Therese poole, kus maha vaatab ja häbenedes oma riiete küljes näpib, siis pilkavalt]

Ja preili on pruut! ... Sellest ei ole tõesti mitte raske aru saada! - Wabandage, armuline preili, kui ma õnne ei ole soovunud! Subage, et ma oma õnnesuwi tagast järele... Mu preili... Mu härra! [Kumardab, pahempooli ära].

Therese [tahtmata liigutus, nagu tahaks ta teda tagasi hoida]. Aga, härra... [Tärgult] See... see oli inetu tigeus sinust! Mis see siis inimesele korda läheb, et isa mind sinuga ära kihlas, kui ma alles veel väike laps olin! Minu käest ju ei küsitud, kas ma tahan! Aga seda ma ütlen sulle: kui ta homme ei tule, seda ei anna ma sulle kunagi andeks! Kus peaks mind siis Lawn-Tennis platsile vaatama? Sina ehk? Küüd kus mul selle jaoks ilus ülikond on!

Gustav. Aga, armas Therese, ma -
Therese, ma ei ole mitte sinu armas Therese, ma ei
 taha mitte sinu armas Therese olla! Meie kahe
 vahel on iluuldse koise ots! Kas saad aru? Ots!
 Ots! Ots! Isa võib minuga teha, mis ta tahab -
 sind ei võta ma idagi! Minu sõna ei ole sul
 kunagi olnud ja sinu oma annan ma sulle
 tagasi!

Anna [kus oma perldi juurde tagasi lähel, müüda
 minnes Gustavile]. Võta vastu! Väga häamelega!

Gustav. Seda... seda võtan ma väga häamelega
 vastu!

Therese [jääb seisma]. Väga häamelega?... Ära
 tee ennast naeruvääriliseks!

Gustav [kellele Anna märku annab kindlaks jääda].
 Ja... väga häamelega! Sest niiviisi ei võt meie
 perekord uneti jääda! Üks kahest, kas olime kih-
 latud, või ei ole seda mitte! Aga et ikka mina
 üksi kihlatud pean olema - ja sina lähed ker-
 gatsite noore härra dega nistutele... kus nii
 soovajes võib minna... ja Lawn-Tennift mär-
 gina, kus veel soovajures võib minna - ah, ei

Ma ei salga mitte, et sa mulle armas olid...
 väga armas... [Peaaegu korigudes]. Väga armas!
 [Jälle häält muutis]. Uus elumaja, mis ma wab-
 rikku juurde ehitam, ja mis sinu jaoks oli mää-
 ratud, peab puoleli seisma jääma, mulle hvia-
 tusesse, kui minu rumal süda tagasi pöördab
 tahab! Sest - sest - sinule ei lähenda inimene
 midagi, waid ainult tema riided! Wota wale mõ-
 ni rättsupp, see on paras mees sinule! Mina ei ole
 rättsupp! Ela hästi! [Tahab keskelt ära].

5. etendus.

Anna. Therese. Gustav. Rohrbeck. Fritz.

Rohrbeck [kes Fritziga sisse astub, pöörab uksele Gustaviga
wastumisi] No, no! Kuhu siis nii ruttu?

Gustav. Andrei anders, härra Rohrbeck - see on...
 ma ei saa... Therese ütleb teile kõik! Jumalaga!

[Ära]

Rohrbeck. Mis teil siis on? [Theresele]. Kas te jälle
 kilitsete?... Mis siis juhtunud on? Tee suur lahti...!

Therese. See on... ma ei saa...

Rohrbeck. Ära halbi! Ma tahan teada, mis siin
 juhtunud on!

Therese. Ma... ma andsin kalli ta sõna tagasi.
ja ta võttis selle vastu - väga häimelega, ütles ta!

Rohrbeck. Mis see jälle on? Ah, rumalus! Teist
saab paar, ja sellega on asi nudi! Mulei ole
nüüd teie rumaluste jaoks aega!

Therese. Aga - kui me teineteist ei armasta...!

Rohrbeck. Ma palun sind, jätta mind oma roma-
ni luugu dige rahule. Sinu ema ja minu käest
ei küsitud ka enne palju järele, kas me teineteist
armustame! No, sellega oleksin ma oma isale
pidanud silma alla tulema, küll ta mulle siis
oleks armastust õpetanud... kepsiga! Olud
peavad kokku siindima, kuidas muu on roma-
lori. Arvad sa, lapsekene, abielu on leping mu-
sude ja õrnuste pääle? - Sina mõtad Kollmanni
ja Fritz Huberi oma, nii on see maha tehtud.
Ja ühel päeval on pulmad, et üks koapesemine
on. Siis mõtavad nemad kaks äri oma kätte ja
mina võin ometi kord ennast täiesti oma
avalikule tegevusele järeleandada. Tänuks -
see on mu viimne sõna.

Therese. Aga isa -

Fritz. Armas onu, mina...

Rohrbeck. See on minu viimne sõna, ütlesin ma.

[Theresele]. Kõia oma aegade oma mehe jaoks, sinu ema käest olen ma neid küllalt kuulnud. Nii siis - nüüd mine sisse ja ära eksita meid siin enam.

[Therese tahab veel midagi ütelda, kehitab siis õlasiid ja läheb jonnakalt ära].

Fritz. Onu - mina -

Rohrbeck [Fritzile]. Ja sina mine oma töö juurde! -

[Fritz kehitab ka õlasiid ja istub oma puldi juurde].

Mund kui vihasta ennast ainult! Küüd on mul jälle kõin meelest ära läinud ja võin jälle otsast alata. [Käib korvates edasi tagasi] „Minu härrad!

Kui...“ [Wõtab leini taskust ja vastab järele]. „Anna!

„Kui ma teid täna pelun mulle oma usaldust lubada...“

Fritz [pahaselt]. Eberhard ja kompanii saadetud, preili?

Anna. On ära saadetud.

Fritz. Tänan.

Anna. Wõtku hääks.

Pohrbeck. Nüüd hakkawad need jälle pääle.
 [Lähel pahemali poole ukse juurde, pahaselt]. Kui
 mind keegi härra Wälzl taga küsib — ma olen
 omas toas! Ma panin ennast sinna lukku taga,
 et mul rahu oleks! . . . [Lähel korrates ära.] „Minu
 härrad! Kui ma teid täna palun, mulle oma
 usaldust lubada . . .” [Pah. poole ära.].

6. etendus.

Anna. Fritz.

Fritz. Mis me siis nüüd pääle hakkame?

Anna [oma surutud meeleolu sunnitud nalja-
 tooniga varjates]. Mis me pääle hakkame? Te
 wõtate Huberi oma ja mina —

Fritz. Ja teie?

Anna. Ja mind wüwad matuse hobused surmu-
 aiale —

Fritz [nargab üles]. Anna!

Anna. Kuni nii kaugel on! Ja kui on, siis ei ole
 ka midagi parata.

Fritz. Mina . . . ma ei taha ka kauemini elada!

Enne kui ma Huberi oma naeseks wotan . . .!

See peab ju oma nina eest iseäraldi „ja“ üttema. —

19.

Teate mis? Sureme üheskoos!

Anna. Küüd kake? Ah, praegu olen ma veel päris
häämeelega ilma pääl!

Fritj. So? Näed sa, madu, sa ei ole mind ialgi
armastanud!

Anna. Sellepärast et ma küi kakusordne enese-
tapja ajalehes ei taha siista? Ei, see kuulsus
mind ei meelita!

Fritj. Teil on õigus! Antsa andeks - ma olen nii
segane...! Kui ma mitte nii iseseisvusest ei oleks! -
Kuni ma kusgil mujal koha saan, kus meie
kakeksi... ja mis muudu veel tuleb, elada saa-
me, oleme meie juha puruwanad ja kokku küi-
wanud!... Ütelge õige, kas teil siis mitte ühte
rikast sugulast ei ole? Mõni koguni väikene
pururikas tädi... või kusgil nurgas mõni
unustatud onu Amerikast?

Anna. Ei. Mõni isa on meie perekonnas
Rotshild!

Fritj. Oi jeh!

Anna. Paikaja kingsepp! Sääb ei sigine miljo-
närvid harilikult hästi!

Fritz, Et teie isa ka veel paikaja kingsepp on, on ülearune tigidus saatuse poolt. Kui tal vähemalt kesklinnas pood suurte waateaknatega oleks... ehk kui ta linnapääle wõi mõne teise walitsewa isikule saapaid teeks! Siis wõiks ehk omaga rääkida. Aga alewikingsepp ilma pehmendawate põhjusteta... ja tulewase linna nõuruksu liige...

Anna. Seda ei wõi, siis pean omale ihe laenama! [Tõuseb üles, annab tumale käl]. Ütleme siis, asi ots! Tumalale tänu, et heiteid ei ole meil midagi üksteisele...

Fritz. Kahjuks!

Anna. Härra Fritz!?

Fritz. Ei, ei...! Ma ütlesin ju... ma olen päris segane!... Anna!

Anna. Ärge waadake mulle niiviisi otsa!...

See peab ju olema! [Töörab ära ja pühit oma silmi].

Fritz [suudleb teda, kurwalt]. See peab olema!

Anna [suudleb teda ka]. See peab olema!

Fritz [naagu üleval]. Seda ei kannata ma ära!

Anna [naagu üleval]. Unustage mind ära!

Fritz [nagu vileval]. Jalgi!

F. etendus.

Endised. Rohrbek.

Rohrbek [nutu pahemalt poolt]. Kus siis mu kõne
teine leht on?

[Anna ja Fritz ruttavad teineteise juurest ära ja jooksevad
oma puultide juurde, mida nad ruttuga ära vahitanud]

Fritz [nagu alguses]. Eberhard ja kompanii saadetus,
preili?

Anna. On ära saadetud.

Fritz. Täna.

Anna. Wõtki hääres.

Rohrbek [lähel, mõlemaid silmas pidades, oma
kirjutuslaua juurde, võtab säält ühe lehe ja
tulib puldi juurde tagasi. Wõtkereg. j] Ütle mulle
õige, te mängite küll "kas kingsepp kodus"?

Fritz. Misparast?

Rohrbek. Selliparast, et te oma rahad ära
olte vahitanud!

Fritz. O- see on...

Anna [nutu]. Kuu nõrdlesime...

Rohrbek. Ja, seda ma näen. Ma kuulsin

nooguni laksutust! Sellepärast ei taha sa Huberi
smat naakes nõtta? - Hakenige, preili! Teid
mähemalt arvasin ma auusa olevat...

Fritz. Sedata on na. - Ma wannun teile...

Rohrbeck. Sina ära eks! - mulle ei ole seda
karwis wanduda! Ja päälegi, kui sina wannud,
siis ei taenda see midagi teia kohta!

Anna. Aga, ma palun...

Fritz. Onu... Kui ei pea teie rääkima, Anna on
armastindus, ja... mul on kindel nõu teid
smale naakes nõtta.

Rohrbeck. Ah etendust! Sul on kindel nõu?...

Waata ometi!

Fritz. Mii armastame teineteist juba ammu!...

Antke meile oma õnnistust!

Rohrbeck. Mii õnnistust...? Seda pead sa saa-
ma! - Preili Strohmeier...

Anna. Härra Rohrbeck...?

Rohrbeck. Esitaks olen ma teie jaoks, Jumalale tänu,
alles meel härra von Rohrbeck, ja teiseks palun ma
teid silmapilve minu majast lahkuda. Mis teil
saada on, maksetakse teile wälja - ja pääle selle

ei ole mul teile muid enam ütelda: mul on aas!

Anna See . . . see on ju . . .

Rohrbeck. Ülesütlemine - ja muidugi. Ma palkasin teid oma raamatute jaoks, aga mitte oma men- napõija jaoks. Pange tähele; mina lasen oma perekonda niisama vähe kui oma rahakappi- sissi murda - kas saate aru? Svo, müüd on võrdlemisel ots! [Tahab pahem. p. ära minna].

Fritz. Onu, võtke see tagasi, või . . . mina lähen ühes temaga!

Anna. Härra Fritz!

Rohrbeck. Laske teda ometi! . . . Sina lähed ühes tema- ga? Sina? . . . Kas sa vast oma taskurahast näti- ke paigale oled pannud? Väi oled võidujooskul mõne sajalise võitnud, et sa nii uhke oled . . . sina kirikusrott!? Mine ometi - mina ei pea sind kinni!

Aga ühte pane tähele; üks lähel ainult väljaspoole lahti - sissepoole mitte. [Tah. p. ära].

[Wahaeeg.]

Fritz. Noh, tulge . . . lähme siis.

Anna. Ei, seda te ei tehi. Mine pärast ei pea teie oma õnne hävitama!

Fritz. Missugust imne siis? Enesega nii ümber-
käia lasta ja Huberi onat ühes ninaga mal-
sens wotta...?! Läheme!

Anna. Mõtelge onneti järle ja olge mõistlik. Tuleb
aeg, kus teie seda kahtsete!

Fritz. Jalgi!... Kirikurott rittles ta - kas kuulsite?
Ma tahan talle näidata, et ma seda ei ole.

Anna. Mis te siis pääle tahate hakata?

Fritz. Kõige enne heidame abielusse!

Anna. See saab ilus olema. Mul ei ole midagi ja
teie on just niisama palju.

Fritz. Ja rittles, olud peawad kokku sündima!
Koh, need sünniwad meie juures kokku! Otsime
oma asjad kokku... ja läheme! [Sähel oma puldi
juurde ja kraamib säält asju wälja]. Kirikurott!

Anna [lähel ka oma puldi juurde ja korraldab seda]

Mina pean küll... aga teie...! Ei, ei, seda ma
ei luba!

Fritz. Küll ma talle näitan, kirikurott.

8. etendus.

Anna. Fritz. Wälzl.

Wälzl [nutu kiskelt]. Mul on auu! Alandlike teener!

Kas ma härra von Rohrbeckiga kokku wain
sauda?

Fritz [ilma et ta ennast eksitada lastes]. Ta peab
innet nägema, see wana põikpää.

Wälzl. Wabandage! Härra von Rohrbeck - ?

Fritz [pahaselt, näitab pahem. p. uuse poole]. Sääb.

Wälzl. Täna wäga! [On Fritz'i terawalt wadeldud].

Ah, see on oneti huvitaw. - Tere, Fritz! [Ulatab talle
käe]

Fritz [ootamata]. Subage... kes te siis oleti?

Wälzl. Ta ei tunne mind enam! Aga Fritz! Mina
olen ju Wälzl... Wälzli-Peter! Idu Jumal, me
oleme ju nii sagedasti inheskoos kuolist puudunud -
kahesümme aasta eest!

Fritz. Wälzl?

Wälzl. Taewas, kuidas inimesel oneti nii halb mälu
wõib olla? Kas sul siis Sankt Ulrich enam meelis
ei ole? Kuidas meie selle pikalinaga kouliopeta-
jale - Petrascher oli ta nimi ja tubakat muuskasta,
erneid katedri pääle puistasime? Kuidas ta siis
inssa kasakaalu kaotas!? „Seda on muidugi jälle
need kolm kolmi paissi leidud!“ ütles ta. Need

kuulm kulmi puissi olime meie: mina, sina
ja Staudingeri Franz! ... Kas sa ei tea enam
kuidas me kuime kastanilehti suutsetasime
sinu onu pikast piileust - ja kuidas meil pärast
süda pööritama hakkas? ...

Fritz. Ja, seda ma mäletan... Teie olete...

Wabanda! Sina oled siis Wälzli-Peeter?

Wälzli. Tääläest jäbatallani. Aga ma eksitan, nagu
näen ja kuulen?

Fritz. Oei! Meid ei eksita siin midagi enam! ...

[Esitleb]. Preili Anna Strohmeier, tänini raamatu-
pidaja siin majas -

Wälzli. Pöönustan väga!

Anna. Ma olen valmis, härra Fritz...

Fritz. Mina oieti ka! [Anna lähleb riietuvarna juurde
ja paneb omale riibara päha]. Sa wabandad juba, et
ma ära lähen... aga ma pean... sinu käsi on
ometi ikka hästi käinud - ja? [Paneb puldi kinni].

Wälzli. O - ma olen siamaani rahul... ma olen
nüll väga palju ette wõtnud. Kõige enne olin ma
tehniline ja kunstiline juhataja ühes peenikeses
pagariäris, see tähendab, ma pritsisin kaunistusi

suurte kuvade peale, aga see amet oli mulle liiga magus. - Siis olin ma optiliste-akulistiliste - diachromatiliste - bikonved - konnavigiliste Patent-Excelsior gummiruumis nägemiseriistade kaitsja kohalik esitaja.

Fritz. Mis?

Walzl. Optiliste-akulistiliste - diachromatiliste - bikonved - konnavigiliste Patent-Excelsior gummiruumis nägemiseriistade kaitsja kohalik esitaja.

Fritz. Sellest ei saa ma aru.

Walzl. Na, rändava kauplaja näpits-priilidega olin ma. Selles järele olin ma mõni aeg muu muretsemise tööpöllu.

Fritz [nagu üleval]. Ah - sa olid sõjaväes?

Walzl. Ei, asetäitja kellner restoranis. Aga see amet ei alnud jälle midagi minu kõhu jaoks. Kui ma pealt pidin nägema, mis võerad kõik naha pididvad panema, siis läks mul süda halvaks! Nüüd on mul viimaks amet, mis mulle kohane on: ma olen agent.

Fritz. Missuguses asjas siis?

Walzl. Oieti kõrgis asjus. Ma olin era-salapäulist

— wõtjin majasid kasulapses — wahetasin lapsi — ehituseplatsisid pandsin mehele — ja jaotasin lesisid — lähidalt, ma olin mees'igas asjas! Praegusel silmapilgul näen sa mind siin kui awaliku tegewuse agent'i! ...

Fritz. Mis see siis on?

Wäljl. Ma muretsen kandidaditele walijate usaldust ja ümberpöördult, panen koosolekuid skandaliga ja ilma toime, õhutan pikalisi üles, hoian liiga tuliseid tagasi, walwan kahtlasi, paljutan wastaseid, — lähidalt, mina olen awalikule elule sedasama, mis pärm tainale — ilma minuta „ei lähe“ mitte.

Fritz. Ah, onu ootab sind?

Wäljl. Muidugi — ta tahab ju kandidoida ja seda ei saa ilma minuta lihtsalt. Sa pearsid mind kord koosolekul „ohoo!“ või „kuulge, kuulge!“ ehk koguni „tubli“ hüüdnas kuulma. Siis on mul niisugune usukindal rinnahääl, et minu enise kandidatgi teda mõnikord üiglases peab! Ja koguni, kui mõni lindsõna tuleb — näituseks: „Wäikese mehe häänks peab kord oneti midagi

sündima!" — Siis olen ma lihtsalt suurepära-
line. Bravo! Bravo! Kuulge! Kuulge! Tubli!
Tubli! Hurra! ... Kas sa tõuse taheli paasid?
Koguni lihtsast nõiuseolemisest kuni wainus-
tusenini! Waata aga neid lakalaudu. [Käitab talle
anna käsa].

[Anna tahab uuse puole minna].

Fritz [kes seda taheli paneb], Freili Anna — teie ei
lähe smeti ilma minuta — ?

Anna. Te teate ju, härra Fritz —

Wäyl. Wabandage — nüüd ma ei eksita aga
täesti enam kauem! Meie saame ju nüüd
sagedasti teineteist näha...

Fritz. Seda ma ei usu. Mina vähemalt lähem
siit ära.

Wäyl. Oma omu juurest? Ja, mispäraast siis —
nui küsida tohib?

Fritz. Ja sunnib mind ühte rikast tüdrukut
naiseks wõtma, keda ma ei salli... ja selle-
päraast... meie kahukesi... nu ja... laskis
ta tema lahti.

Wäyl. Ah soo! See on tõesti halb lugu! Ja sinna

ei ole midagi parata?

Fritz. Mitte midagi. Tal on kõwa pää. Kui ta kord ei ütleb —

Wäljl. Koh, seda peab ta siis juba maha jätma, kui ta kandiderida tahab. Siis peab ta täna ja ja homme ei ütleva, kuidas just tarwis on! Ütle mulle õige, kas sul mõnda mõjuvat walijat oma tutvuskonnas ei ole? ... või preilil...?

Fritz. Tema isa on väike kingsepp...

Wäljl. Väike? See on juba midagi! Väikest meest on meil tarwis! [Annale]. Kas teil isa siin selles jasskonnas elab?

Anna. Ja — Kesknulitsas... Engelbert Strohmeyer —

Wäljl. Strohmeyer? Ah, see on see Strohmeyer, keda ma ei tunne! Aha!

Anna. Isa ei lähe ka ühelegi walimisele,

Wäljl. Aga mispärast siis mitte? Walimine on veel ainuke lübu, mis väike mees tänapäew enesele lubada võib! Igal pool mujal peab ta älle eest ise maksma. Waadake, teil isa on õieti kõrge juures süüdi!

Fritz. Kuidas nii?

Wäljl. No, kui ta wälija oleks ... ma arwan, kui tal kutumisi oleks wäikeste meeste hulgast ...

Anna. Minu isa? See ei lähe ju kuhugi mujale, kui „Roseni“ wöörastemajasse, kus ta mõne sõbraga kuusistub ...

Wäljl. Palun - „Rosen“ - see on juba midagi ... Sõber - see tähendab juba palju! Nendel mõnel sõbral on jälle mõni sõber, ja nii kirjub aegapidi uneti wäike enamus kokku ...! Preili! Sõbrakene! Mitte pääd nõrgu lasta. Kes teab, ehk saame härra onust lõpuks uneti jagu.

Fritz. Wäljl! Kui sa seda suidaksid! Aga ei - see on ju wöimata!

Wäljl. Wöimata? Pane tähele, armas sõber: Jumala ja walimise juures ei ole midagi wöimata! ...

Ah, kui sa minu annuahnust püüdnudad ...!

Sellest küljest olen ma õnn. - Keskuulitsas elab teie isa?

Anna. Ja. Nummer 46.

Wäljl. Hääd küll. - Ma tulen tänal meil sinna. -

Wöib olla tuon ma ka härra onu kuusa -

Fritz. Oni? ... Seda tahad sa korra seata?

Wälzl. Ma ütlen: võib olla. Politikas öeldakse ikka ainult: võib olla! - Aga nüüd pean ma tema juurde minema.

Fritz. Ja meie lähme!

Anna. Mõelge hästi järele, härra Fritz! Uks lähub ainult wälja poole lahti, ütles tema.

Fritz. Ah, mis! Sellil majal on ju ka veel teisi ukseid! - Wälzl - kui see võimalik oleks . . .!

Wälzl. Ma ei ütlen praegu muud kui - võib olla!

[Fritz ja Anna keskelt ära]. Terwitage härra isat, preili . . . [Pöörab pahemale poole]. Na, hakkame siis pääle. Waatame siis õige järele, mis wäike mees suudab korda saata. [Kuna ta ära minna tahab, astub kalle Rohrbeck wastu.]

9. etendus.

Wälzl. Rohrbeck. Fritz.

Rohrbeck [pahem. poolt]. Sina, Fritz! . . . Kus ta siis on?

Wälzl. Mul on aau, härra linna nõunikuks!

Rohrbeck. Ah, teie olete ameti kord tulnud, härra

Wälzl. - Kas te seda nuurt must siin nägite?

[Wäitab pildi pääle].

Wälzl. Ta läks just praegu ära, härra linna nõu-
koguliige!

Rohrbeck. Ära? Kuhu siis? Üksi?

Wälzl. O, ei. Raamatupidaja - väga kena - läks na-
ihus, härra linna nõu koguliige...

Rohrbeck. Aga ta on miti...! Ah, seda ei usalda see
nõukogu teha!

Wälzl. Armastus teeb julguse, härra linna nõu-
koguliige!

Rohrbeck. Mis pärast ütlete te siis mulle isegi härra
linna nõu koguliige? Ma ei ole seda ju veel mitte.

Wälzl. Aga te saate selluses - peate selluses saama.
Kui mina seda ütlen, on asi kindel.

Rohrbeck. No... no...!

Wälzl. Palun - minul ei ole veel keegi kandidaat
läbi kukkunud -

Rohrbeck. Aga... doktor Schumann...

Wälzl. Advokat! Ma palun teid! Keed ei lähi nüüd
enam nii nagu enne. Rahvas tahab nüüd kõva-
nikka - lihtsaid kodanikke. Palun, lähendage
ülles: lihtsaid kodanikke! See on trump! Kui te
sõna „lihtne“ niisama kasahiljusest ette nihutate

ja „nodanik“ taga järele upitate, see tõmbab. Kas härra von Rohrbeck kandidatsiooned, mis ma teile saatsin, kätte saavad?

Rohrbeck. Ja, ma õpin neid praegu. Ühte neist võite juba ülekuulata. — Palun. [Wotal mittu lehte tassust].

Wälzl. Ei ole mul tarvis!

Rohrbeck [nõhatal]. „Minu härrad!“

Wälzl. Wäga hää!

Rohrbeck. Mis?

Wälzl. No, ma arvasin häälte rohku.

Rohrbeck. Ah sv. — Kii siis; „Minu härrad! Kui ma teid palun tänna mulle oma usaldust lubada, siis teen ma seda — —“ hm... silmapilks... ma tean juba!... Siis teen ma seda —

Wälzl [ütleb ette]. „Teadmisega —“

Rohrbeck. Ei, mitte ette ütelda — ma tean seda ju!...

Wälzl. Te rääkate ju teadmise.

Rohrbeck. Ma hakkam parem otsust pääle! „Minu härrad! Kui ma teid palun tänna mulle oma usaldust lubada, siis teen ma seda teadmisega... teadmisega“...

Wälzl. „Et ma seda usaldust igapidi - -“

Rohrbeck. „Et ma seda usaldust igapidi ära teemini!“ Õigus, nii see on! „Mina olen töomes, ma seisan oma eruse järgel...“ Teate, see ei meeldi mulle üieti. Muidugi seisan ma oma järgel - kelle omadil ma siis seisma pean?

Wälzl. Na, mina olen hoburauktele sagedasti teiste jälgade peal seisnud. Aga me võime ju jalad ära jätta -

Rohrbeck. Ja, jätame nad ära. „Mina olen töomes, mina ei pruugi kedagi kumardada, ei ülemale ei alamale poole...“ Hm, see „ülemale poole“ võiks ehk ka ära jätta - kas te ei arva ka? Ei või ju teada...! Nüüd tuleb nii kui nii kõige mõjuvam koht! „Minn eeskawa on lihtne, seda võib ühte lausesse kokku võtta: maksusid peab alandama, korteri üürisid kõrgendama!“

Wälzl. Aga...! See on ju teisest kõnест... maja-perimeeste seltsi jaoks.

Rohrbeck. Õigus... selle vahetasin ma ära! Nii peab olema; „Minn eeskawa on koguni lihtne, teata võib ühte lausesse kokku võtta: väikese

mehe hääks peab ameti juba kard midagi tegema!"

Wälzl. Bravo! Bravo! Kuulge! Kuulge! Subli! Subli! — See kõne on väga häa!

Rohrbeck. Koh, lähub korda. Ettekanne on pääasi! Kui wäene surat seda iitleb, ei ole sellel mingisugust wäärtust. Mina panen aga midagi sisse. Minu juures kuulub kogu ära, et ma iga sõna pääle sajalise panna wõin... sellel on koguni teine rõla!

Wälzl. Suurepäraline. Seda wäiksest mehest olen mina oma ametis tihti iitlenu kuulnud — aga teie suus rõlab ta nagu uus.

Rohrbeck. Täesti? [Wõtab oma kirjutasu wälja]. Teil on ehk wäljanimekuul — wõtke niisuguse...

Wälzl. O, emme walimist ei wõta ma midagi!

[Pistab raha taskusse]. Kõned on taredad — mis? Ja, need tun ma ise, ma teen ka luuletusi iga-sugustes juhtumistes — kui teil mõnikord ehk midagi tarwis juhtub olema — mõnes jubileumpäes wõi pulmas teie auustatud perekonnas —

Rohrbeck. Seda wõib juhtuda. Minu wenna poeg,

see mõrkael, tuleb muidugi varsti tagasi, ja siis...

Wälzl. Oigus, mis ma ütelda tahtsin... meie peame kõvasti tööd tegema. Teil on kahjuks kardetav vastane.

Rohrbeck. Doktor Schermann...

Wälzl. Schermann? Sellest mehest ei hooli ma midagi! Aga Strohmeier -!

Rohrbeck. Kes?

Wälzl. Koh, Strohmeier!

Rohrbeck. Kes see siis on? Ometi mitte...?

Wälzl. Strohmeier. Kingsepp Keskuulitsast...

Rohrbeck. Paikaja kingsepp?

Wälzl. Muidugi - see maksab ju kõik väikese mehe juures.

Rohrbeck. Missuguse väikese mehe juures?

Wälzl. Aga - kelle hääks ometi juba ammugi võrd midagi tegema peaks!... Iga õhtu istuvad nad

"Roseni võõrastemajas..."

Rohrbeck. Selles väikeses ukas!

Wälzl. Mida väiksem ukas, seda suurem poliitika, mis sääl aetakse.

Rohrbeck. Aga -

Walzl. Wabandage, härra von Rohrbeck - sääl ei ole midagi „agatada”. Ma tunnen ennast, minul ei ole veel ükski kandidat läbi kukkunud... mul on tunnistusi. Struhmeijeri peame ümber saama, miidu on igast sõnast ja vengerist [kopikust] kahju.

Rohrbeck. Ah... see on aga...! Seda olen ma väga hästi teinud.

Walzl. Mida siis?

Rohrbeck. Tema tütar oli minu juures raamatupidaja... ja ütlesin talle täna üles!

Walzl. Ütlesite üles? Appi, appi, kuuljast, nägijast! Misparast siis? Kas te - ? [Teie warastamise liigutuse]

Rohrbeck. Seda kahjuks mitte. Minu wennapojaga, selle mõruga, hakkas ta sehviti pidama...

Walzl. Mis? Ja see on keisr? Ja sellepärast lasksite teie ühe mõjuvõimse valija tütre - ? Mul on aau, härra von Rohrbeck!

Rohrbeck. Mis siis on? Kuhu te siis jooksete?

Walzl. Teist kandidati otsima! Teie juures ei ole ju omegi ihtegi lootust enam!

39.

Rohrbeck. Aga - siis jääge ometi! See peab ju wõi-
malise olema -

Wälzl. Ma ei tea mitte kuidas! Võib olla kui te
tuna käest andes päite -

Rohrbeck. Kelle käest? Kingsepatütre käest? Kelli-
pärast minu meenapärast suurepäralise partii ta-
gasi lüüras ja lihtsalt ära jookseb? Selle käest
peaksin mina... Rohrbeck... andes paluma?

Wälzl. Mis sellest siis on! Teil on aga arusaami-
ne, mis kandidadid võiks võtma peab!

Rohrbeck. Ah, Teil juures ei ole üleväl arukitõus
kõik korras!

Wälzl. Palun - nii kuidas soovite. - Mul on auru,
härra von Rohrbeck.

Rohrbeck. Siis jääge ometi, ütlesin ma juba. Kui
see kingsepp kõesti nii tahtis isik on... on ju ehk
võimalik... Hm, kui ma talle väikese rahatasu...
Mis te arvate?

Wälzl. Mitte müteldagi! Raha üksi ei tee teid
õnnelikuks.

Rohrbeck. Mis siis?

Wälzl. Te peate ülesütlemise tagasi võtma.

Rohrbeck. Hää. Aga siis ei võta ma teda enam
süa kontorisse, vaid Böömimaale vabrikusse.

Walzl. Böömimaale ei lähe see teil mitte.

Rohrbeck. Mis pärast?

Walzl. Võib olla nii kauges kui lepitus valimis
on. —

Rohrbeck. Aga ma ei või teda ju mitte süa —
kus minu vennapueg...

Walzl. Ainult niikauaks, kui valimised möö-
da on. Kui kingsepp oma mildkonnaga tei
poolt on hävitatud, siis võiti te teda ju jälle —

Rohrbeck. See on mõte!

Walzl. Muidugi! Valija pääle valimist! See on
niisama kui vana ajalehe number. Nagu
vihmavari ilma riide ja varreta! See visatakse
ära... otsas temaga!... Teie olete siis nõuus?

Rohrbeck. See tähendab — ma pean selle asja üle
umeti enne veel järele mõtlema.

Walzl. Meil ei ole palju aega. Kui kingsepp viha-
ses lähel ja Schermanni poolt lööb, siis võime
meil linnarõunkogulikkme pääle vilistada...

Rohrbeck. Noh, olgu siis, saatana nimel!...

Aga kuidas me seda asja siis teeme?

Wäljl. Koguni lihtsalt. Teie lähete sinna -

Rohrbeck. Mina - plika juurde?

Wäljl. Mitte naiskugi! Isa juurde! Kingsipa juurde võib igaks minna! Teie tellite omale paari saapaid... päale selle räägite nii meeri ääri müüda... üks sõna toob teise... ja mis päale selle tuleb, selle eest laske mind hoolitseda. Nüüd on kell neli - nõh, ütleme umbes kella kuue ümber...

Rohrbeck. Minugipärast! Aga seda ütlen ma teile: raskemat teid ei ole ma tänini veel näinud!

Wäljl. Ah Jumal, mis ei tee inimesed kõik oma kaaskodanikkude usalduse pärast ära! Ma tunnen koguni inimesi, kes seda warastavad! Käige Kingsipaga aga Jumala pärast nagu mäda munaga ümber! Ärge unustage ialgi: tema on see väike mees, kelle hääres wiimases ameti juba midagi tegema peab. - Ahul on auru, härra linnarõõrukoguliige.

Rohrbeck. Ahul oleks armsam kui ma seda juba oleksin! [Pahem, p. ära].

Wälzl [saadab teda uueseni]. Ja mul alles!

Fritz [on mahepääl üle hoovi tulnud, pistab pää
läbi uuse sisse]. Koh?

Wälzl. Ja tuleb!

Fritz. Kingsepa juurde?

Wälzl. Täna meel!

Fritz. Ja, kuidas sa siis sellega valmis said?

Wälzl. Mu armas sõber — see wägitöö ei ole midagi suurt. Kandidadiga enne valimist võid sa teha, mis sa tahad. Kõik asi valimisesse puutub — süüb ta tooreid kartulid ja ütleb, nad Krimmi õunad tulevat. Nägemiseni siis kingsepa juures! Elagu väike mees, kelle hääses miimaks uneti juba midagi tegema peab! [Kuna mõ-
lemad ära lähuvad, langeb eesriie.]

[Esimese waatuse lõpp.]

Teine waatus.

[Waest wis'i sisse seatud katusesamber Strohmeyeri juures. Pool tüütuba, pool elutuba. Tagasinas paremal pool sissekäigu uks, selle kõrwal kõrwal seinas uks kööki. Paremäl pool nurgas nõrgem koht aknaga, mis hoovi pääle wiib, selle kõrwal pah. pool uks magamisestuppa. Ees paremal pool sohwa suure lauaga. Akna all tööpink ning sepa tööriistadega ja pooleli tööga. Wanad jalanõud, nahk ja liistud ümber ringi maas pürandal. Seintel trükitud wäärt pildid ja ajalehtedist wäljalõigatud pildid ilma raamideta. Sohwa kohal seinakell.]

1. etendus.

Strohmeyer [tüüzingi juures]. Prona Stagl [seisab tema ees]. Pr. Strohmeyer [astub sel silmapilgul kui esiride üles tõuseb, köögist sisse.]

Pr. Stagl. Aga, härra Strohmeyer! Kolme päewa

pärast lubasite mulle mu kingad ära paran-
dada - nüüd on juba neli nädalat mööda
läinud, ja ma ei ole oma kingasid iska veel
kätte saanud.

Strohmeier. Küll nad juba valmis saavad!
Kas siis nüüd niisugune häda on! Kende
juures oli nimelt rohkem teha kui ma arvasin...

Pr. Stagl. Aga kus siis? Üks paigakene oli ai-
melt pääle panna, muud midagi. See on
juba päris käest ära, et selle pääle neli nädalat
votama peab.

Strohmeier. Ärge äritage ennast, armas proua!
See on tervele kahjulik.

Pr. Stagl. Ärge minu terve eest hoolt kandke,
kandke parem mu kingade eest hoolt! Kui te
neid teha ei taha, siis andke nad mulle parem
tagasi, aga ärge mind narrises pidage...

Kingseppasid on küllalt.

Strohmeier. Aga minge iska - teise juures peate
te votamise jäälle otsast pääle hakkama -
jätke nad parem otsesohi siia.

Pr. Stagl. Minu mehel on päris võigus. Ta ütleb iska:

Wieni ärimeestega on halb asju ajada.

Pr. Strohmeyer. Koh, siis laske omi Parisis wõimujal teha, kui meie ärimehed teile hääd küllalt ei ole - aga ärge tehke misugust kära paari nädaste kingade pärast...

Pr. Stagl. Ah, see on kena! Siin saab oma kalli raha eest jämedusi ka well kuulda.

Pr. Strohmeyer. O, ma palun - teie raha ei ole me well näinud. Oma uued kingad ostate teie läiturult wanalt.

Pr. Stagl. See ei lähe teile midagi korda, kust ma oma asjad ostan, teie... teie harimata inimesed!

Pr. Strohmeyer. Mis ma olen? Engelbert... kas sa kuulfit? Harimata inimesed ütles ta mulle. Jumalale tänu, mul enam haridust kui teil! Ma elasin neli aastat ühe prohessori majas - kas saate aru? Prohessori majas - ja teie mees on kirjutaja.

Pr. Stagl. Palun väga! Minu mees on ametnik -

Pr. Strohmeyer. Kirjutaja on ta!

Pr. Stagl. Ametnik!

Strohmeyer. Aga wananõu! Aga proua Stagl!

Ainult mitte äritada!

Pr. Stagl. Silmapilk andke mulle mu kingad tagasi.

Pr. Strohmeier. Ah palun sind, anna nad talle kätte — ta peab ju muidu kotades ümber käima!

Pr. Stagl. Pr. Strohmeier! [Strohmeier annab talle paar vanu kinge]. Siis kiinutakse ühtelugu, et äri nii halvasti läheb — ja kui neil sõrd tööd on, siis ei tee nad seda mitte ja on jämedad meel päälkanuba! Aga ma näägin nõigile tutmateli, kuidas te oma kundedega ümberkäite!

[Ära sissenäigu uksest]

Pr. Strohmeier [läheb tema kõrval kuni uksele]

Rääkige mis te tahate... teid ei usu ju ometi keegi inimene! — [Hiinab talle järele] Arge treepist alla kukkuge! — Kundi tahab niisugune olla! Niisugune upsakas inimene! Aga ma ütlen ikka mida väiksemad inimesed, seda suuremad lüüad!

Strohmeier. Las ta läheb. Oleme rõõmsad, et ta uksest väljas on.

Pr. Strohmeier. Sina aga rääk oma iganesel vii-

sakusega! Sul võib nina pääl tantsida, sa lased kõik sündida! — Kes mille seda ette olesks ütelnud, et ma nõrd niisuguse mehe saan!

Strohmeyer. Noh, nüüd on onneti sellest kaua küllalt tagasi, et sa sellega ära harjuda olesks väinud.

Pr. Strohmeyer. Kui peenemaga harjunud oled!... Ma olin neli aastat professori juures...

Strohmeyer. Kolm.

Pr. Strohmeyer. Palun, kolm ja pool!

Strohmeyer. Minugipärast! Aga nüüd tahan ma rahu saada — [Waatab kella]. Tuba neli!

[Hüüab]. Paldi! — Kus see poiss siis on?

Pr. Strohmeyer. Ta peseb kõõgis nõusid. Mis sa temast siis tahad?

Strohmeyer. Pruukasti peab ta mulle tooma...

Paldi!

2. etendus.

Strohmeyer. Pr. Strohmeyer. Paldi.

Paldi [kõõgiuksel]. Kas meister hüüdis?

Strohmeyer. Mine alla „Rooseni“ võõrastemajasse

ja nõrvali poodi ja too mulle mu pruukost.
Koh - mis sa seisad sääl suu ammuli pääs?

Poldi. Kas ma... jälle pean ütleskirjutada
laskma?

Strohmeyer. Rumal küsimus! Mis siis?

Poldi. Poodinane ütles eila -

Strohmeyer. Ma ei ole mitte nudishimuline,
mis ta ütles. - Marsh!

Poldi. Ja, aga ta ütles...

Strohmeyer. Mul ei ole tarvis teada mista ütles!

Poldi. Nii ja, aga kui nad mind wäljawiskawad?

[Lähel].

Pr. Strohmeyer. Ja nutte - et sa mul pärast koh-
mi jahvatada saad!

[Poldi lähel nõõni tagasi, tuob wäljasi ju lähel sel-
lega sissukaigunusest wälja].

Strohmeyer. Kuu ma mõtlen, kui häa sel poisil
poisil meil juures on, et meil wäiksid lapsi ei
ole! Ta saab kord oma sellitunnistuse kätte,
ilma et ta sellest arugi saab.

Pr. Strohmeyer [mis wahapääl sohwa pääle on istu-
nud ja ajalehti lugenud]. Näed sa, ma ütlesin

alati: ta lähel krahvile mehele!

Strohmeyer. Kes?

Pr. Strohmeyer. Na - kis? Alice, see wäene laps.

Strohmeyer. Missugune Alice?

Pr. Strohmeyer. Aga - sellis romanis siin. - krah -

ma ei ole tema õnni pääle kade. Kannatanud

on ta küllalt, see wäene ilmsüütra laps! [Loeb]

Kallis Alice! Wüimaks uneti on see silmapilk
tulnud...

Strohmeyer. Jäta nüüd selle romaniga rahule!

Kõik, mis trükitud, on wale.

Pr. Strohmeyer. Sul ei ole ihtegi „biläungi“! - eh

Jumal, kui ma mõtlen, et keegi rord meie Annale

ütleb: Kallis Alice -

Strohmeyer. Kuidas wõib krahw Annale kallis Alice

ütelda? Aga wanamaor! Usud sa, et krahwid

jann otsas kasvavad?

Pr. Strohmeyer. Ei wõi midagi teada. Karingeri maa -

li ei ole täiesti mitte ilusam kui meie Anna ja

missugune õnn temal on! Hobusetõllas sõidab ta.

Strohmeyer. Na, na! Missugusel õnnel on ka oma

konks!

Pr. Strohmeier. Tead, Engelbert, mis ma mõnikord mõtlen? Härra Rohrbeck on omigi lesk... noh, ja sääl —

Strohmeier. Aga mine omigi, jäta järle! Ta võiks ju tema isa olla!

Pr. Strohmeier. O! Mees ei ole kunagi liig wana —

Strohmeier. Et rumaluisi teha! Sul on võigus.

Pr. Strohmeier. Ma ei ütlen ju midagi — aga ma nõigjin nõhn nõrda järgimööda matuseid unis. Ja matuseid lähendawad pulma!

[Poldl meini, leiva ja rõikaga sissenkaigiv unseft.]

Strohmeier. Noh, oleid nõrd omigi tagasi?

Poldl. Poodinaalne ütles na käesti — —

Strohmeier. Kus sa ei kuulnud? Ma ei ole mitte uudishimuline mis ta ütles. [Sööb ja juob].

Pr. Strohmeier. Kohwi on paberi sees kolmejala juures! Kiatju et sa warsti walmis saad! [Poldl ära kõõri]. Poodinaasel na tarwis igakord raha muruda, ... niisugune kõi... oma wale hammastega...

Strohmeier. Ah mis! ... Kui ta ainult wõlgu annab!

3. etendus.

Strohmeyer. Pr. Strohmeyer. Anna.

Anna [sissenkäigu unsert]. Tere!

Pr. Strohmeyer [tõuseb üles]. Anna!

Strohmeyer [ilma et ennast eksitada lasens]. Kust
siis sina tänä nii vara tulest?

Pr. Strohmeyer. Kas sul mõni käis oli?

Anna [paneb riided ära]. Ja - kaju!

Pr. Strohmeyer. Aga härra Rohrbach ...

Anna. Ta saatis mind ära. Ma ... ma olen
lahti lastud.

Pr. Strohmeyer. Lahti lastud? Sina? Ja - kas
sa siis midagi kurja tegid?

[Anna ninutab pääga].

Strohm. Ole nii häa! Mida siis?

Anna. Ta juhtus parajasti pääle, kui ma oma
musu lasksin anda -

Pr. Strohm. Ja selle üle sai ta kurjaks?

Strom. Musu? Kelle käest siis?

Anna. Fritzi härra käest.

Pr. Strohm. Mis? Selle käest? Aga ta ei ole ju
midagi ja tal ei ole midagi! Kuidas võib kurra -

liis tütarlaps ennast nii kaugele unustada... ?
Anna, kui armastame teineteist juba ammugi-
 amsal viisil niidugi!

Strohm, Na, tead, mäga armustawa ei leia ma
 seda asja sugugi.

Pr. Strohm, Häbene!

Strohm, Koh, ema - sääl on sul nüüd su matu-
 sed!

Anna, Aga ta tahab mind ju naaseks wõtta!

Pr. Strohm, Hillega siis? Kui wanamees ei taha?

Anna, O - küll ta juba mõne koha leiab,

Pr. Strohm, Ja niikaua pead sa ootama? Sellest
 ei tule midagi wälja. See nõuu jätta katni.

Anna, Aga ema, kui ma oodata tahan!

Pr. Strohm, Ära räägi nii rumalasti! Nüüd oled
 sa noor ja kena, nüüd wõid sa veel mõne teise
 leida! Oodata, kuni tema mõne koha leiab!...
 See on rumal. Karingeri-Maali sõidab lubusetõllas.

Anna, Karingeri-Maali!

Pr. Strohm, Üheskõik. Sinu elu ei pea mitte nii
 halb olema kui su emal on - sa ei pea mitte
 terve oma eluaeg raskest tööd tegema ja waewa

nägenra! Seda olen ma enesele wandunud
kui sa ilmale kulid ja oma waibakere sees la-
masid nagu wäike ingliskene. Ja kui sa nüüd
niisugust umalust teha tahad, siis hoian
mina sind tagasi, see on minu kohus! ...

Ma tean kuidas elus läheb — ma olen neli aastat
prohvessori majas. . .

Strohm, Kolm!

Pr. Strohm, [wihaselt] Kolm ja pool! — Ja ma ei
salli seda — läpp — — kas said aru? [Ära kõiki,
ist kõvasti enese taga sinni lüües].

Anna, Aga isa! Päänige teie omati sõnakene sekka!

[Kõõgis tapleb pr. Strohm, Poldliga ja viskab ühe
nõu maha.]

Strohm, Kas sa kuuled? Ahina peaksin sinu
emaga päale hakkama? Ma tahan rahu saada!

Anna, Teie olete aga kõige juures süüdi!

Strohm, Mina? Kah, see ei ole halb! Kas mina
ennast suudelda lasksin?

Anna, Sellyärast, et te ühelegi walimiseli ei lähe!

Strohm, Arwad sa, et sääl paari pandakse? ...

Waata, waata — wõi nüüd olen mina süüdi? ...

Aga just nagu ema! ... Kui sina noorehärraga jandama ei oleks hakanud. Peab üks kena linnukene olema —

Anna [meelitades]. Kas isa kunagi neid tüdrukut ei ole suudelnud?

Strohm. Sellest on juba niisama aega mööda, et see mul enam meeles ei ole. Siis olivad ajad nooguni teistsugused.

Anna. Ja need tüdrukud, kes endid teist suudelda lasksivad?

Strohm. Need olivad ... hm, päris kena putukakesi oli juba nende hulgas! Ohino, olin aga ka tragi poiss! [Mälestusesse vajunud.] Sääb oli üks, Selcheri oma Ristmülitsest ... niisugust teist tänapäev enam ei olegi. See läks kord minuga — [lööb enesele suu pääle] see ei puntu aga siia!

Anna [surub ennast tema ligi]. Aga ilus oli see uneti? Väi mitte!

Strohm. [tõmbab ta enese ligi]. Kas sa teda siis väga armastad?

Anna [niskutab]. Hirmsasti!

Strohm. Ja arvad, et tal sinuga tõesti tõi taga on?

Anna. Aga - ja kuidas veel! No, ta natsugu ainult...!

Strohm. Ma ütlen ju - just kui ema! [Koputatakse]

Anna. Mu Jumal, sääl ta juba ise ongi!

[Ruttab sissekäiguukse juurde, avab selle ruttu].

Fritz! - - - Oi jah!

4. etendus.

Strohmeyer. Anna. Bimser.

Bimser [kumardab ja loeb ühe sedeli päält]. Kas mul on ains härra Engelbert Strohmeyeri, kingsepp-meistriiga, Kesksuulits 46, rääkida?

Anna. Kust siis see wälja on lastud? ... Isa on sääl! ... [Ära minnes]. Kuhu Fritz oneti jääb?

[Pahem. poole ära]

Bimser. Pardon! Härra Engelbert Strohmeyer, Kingsepp-meister - Kesksuulits 46?

Strohm. Teie teenistuses! Mis te soovite?

Bimser [ühetooniliselt ette lugedes ja selle juures Strohmeyerile inka lähemale tules]. Kõrgesti auustatud härra! Puhalise silmapilke on meie

linnajao elanukudele nätte jõudnud. Seadus kutsus valijaid valimistenastide juurde, et nad enise kerkelt asemiku sellesse kogusse saadaksivad, mis seks kutsutud on, et omavalitsuse põllul tähtsaid asju korrasaata. Parvekaupa saavad nad nõksi woolama, et sellele mehele oma usaldust avaldada, kes aina üksi selle usalduse wääriline on. Ja kes on see mees? Kes on kõige auuwäärilisem, kõige targem, kõige õiglasem? Kes tohib julgeda selle lahkumise tubli kühniku asemile astuda, kes seda kohta kakskümmend aastat nõikide inestawaks auustuseks täitis. Wastus ei wõi kahtlane olla: see, kes kalli kadumiga kõige lähemas ühenduses seisis, kes tema tubli sid põhjusmõtteid, tema wäsimata tegewust, tema waljut õiglust temalt on pärinud, see on - tema meelsuse osaline ja wäimees, doktor Johann Christoph Andreas Nepomuk Schermann! Oma süprade tungiwa palwe pääle ja et kalli kadumu wimast soowi täita, tahab ta seda ohwit kanda ja walimist wastu wõtta. Walige

teda! Ta saab volinikuna nadunn waimus
 tüütama, oma ametiwendadile uhkuseks,
 jaoskonnale auwes. Wõlge teda! Meie hüüdsõna
 on: Doktor Johann Christoph Andreas Nepomuk
 Schermann on mees, keda me usaldame!

[Püüb liigi otsa päält].

Strohm. [kes asjata tema eest taganenud on ja te-
 male wahuli on katsunud rääkida]. Wüimases
 ameti! — See on wist kord kõster olnud! ... Ja
 armas härra, misjooks te mulle seda rääkli-
 lugu jutustate?

Bimser. Kõrgesti auustatud härra! Kulle on
 walimise komite poolt see auustaw illesanne
 osaks saanud, teid paluda, oma nime selle
 illeskriitse alla kirjutada. [Wõtab selle taskust].
 Terwe rea teiste auuwäärt kodanikkude hulgas
 saab ta tunnistust andma ...

Strohm. Minna pean alla kirjutama? Ei tule
 mulle meeldegi! Minna ei tee niisuguste asjadega
 tegemist! Ma tahan rahu saada ...

Bimser. Asi puutub aga ...

Strohm. Raskate asjata sõnu, minna ei kirjuta
 alla!

Binszer. Kagu ma juba enisel tähendada lubasin, saaks teie nimi terve rea teiste arvväärt kodanikkude hulgas . . .

Strohm. Ütelge mulle tõge: kas te halwa kuulmisega ka olete? Rahule peate mind jätma, ütlesin ma. Mul on üks täis kõrv, kas teie härra Schermann . . .

Binszer. Schermann! Doktor Johann Christoph Andreas Nepomuk Schermann . . .

Strohm. Minu pärast võib tal veel paar ristinime olla - sellegipärast ei kirjuta ma omi mitte alla, kas te nüüd aru saite?

Binszer. Väga hästi. Härra doktor Schermannist vastu ei ole teie siis mitte?

Strohm. Mitte poolt ega vastu. Rahul tahan ma saada!

Binszer. Olge nii hääd! Lubage mulle veel, et ma malimise komite südamliku tänu teie nõuus olemise eest avaldan . . . härra [loeb jälle sedeli päält] Engelbert Strohmeyer, ringsepp-meister, Keskuulits 46 - ma saan enesele lubama - [Tahab kõõgijuksest välja minna, kust proua

Strohmeyer praegu sisse astub]. Pardon! Ma saan enesele lubama. . . mul on aau! [Ära siskeräiguksesest].

5. etendus.

Strohmeyer. Pr. Strohmeyer, Siis Anna. Parast Fritzy, Wimaks Poldel.

Pr. Strohm. Kes see siis oli?

Strohmeyer. Ah! Jälle niisugune napp valimiste pärast. Mitte rahu ei jäta inimest!

Pr. Strohm. Kus siis Anna on?

Strohm. [pahem. poole näidatus]. Välja läks!
[Wõtab oma kübara].

Pr. Strohm. Kus sa siis lähed?

Strohm. Koh, alla võõrastemajasse! Wärssti on ju pool kuus!

Pr. Strohm. Muud kui alati kõrtsi!

Strohm. Kui terve päewotja wauwa oled näinud, wõib ometi õhtu enesele klaas ilut lubada!

Pr. Strohm. Kas sul siis raha on?

Strohm. Ei ole mul karwis. Meie mängijine „kommi“ arwe pääle - siis maksab ikka Hammer. Tema on natuke nõrk. . . rinnust! . . . Jumalaga! . . .

Ja... Anna asjas ei saa sa küll midagi parata. Ja armastab juba nõut Rührbecki, Pr. Strohm. So? Ja sina oled veel tema poolt? Sina oled aga häa isa! Selle asemel, et tema juurde minna ja selge sõnake temaga rääkida...

Strohm. Mis ma temale siis pean ütleva?

Pr. Strohm. Seda sa ei tea mitte? Siis räägin mina temaga! Ma ütlen talle...

Anna [nutu pahem. poolt]. Isa!... ema!
Ja tuleb!

Strohm. Kes?

Pr. Strohmeyer. Sa kuuled ju: Tema! Ka tulgu aga! Mis ma talle ütlen, tean ma juba!

Anna. Ega te ometi...? [Kõhutatakse]. Sääl ta juba on! Palun!

Pr. Strohm. Sisse!

[Fritz sissenkäigukselt. Anna lähleb temale vastu].

Pr. Strohm [Strohmeyerile]. Ah - peenike näeb ta määl, see on õige.

Fritz Härra Strohmeyer... armas proua Strohmeyer... Anna on teile küll juba ütelnud...

Pr. Strohmeyer, Ja - ta on meile küis ütelnud.

Köin!

Fritz, Seda parem! Siis teate te, et me kinnusteist
siidamest armastame ja . . . abielusse tahame
astuda.

Pr. Strohm. Ja, seda me teame! . . . [Strohmeyerile]

Koh, kas sa tõesti midagi ei räägi?

Strohm. Sa ütlesid ju, et sina rääkida tahad.

Pr. Strohm. Aga sina oled ju isa!

Strohm. Koh - kui sa kingimata tahad! [Kõhatab]

Ja . . . mu armas härra . . . mu armas härra . . . see
on muidugi . . . meie Anna on igatahes . . . ja
võeti . . . iseenesestgi mõista . . . kui te teda kin-
gimata tahate saada . . . siis võtke teda!

{ Anna. Isa!

{ Fritz. Armas härra Strohmeyer!

Pr. Strohm. Aga Engelbert . . . ma ütlesin ju . . .

Strohm. Oksid sina rääkinud. Igaüks räägib
nii nagu ta oskab, ku rulle meeldib see nii!

Siinamani on meil hoopis tüdrukust olnud -
müüd olgu ta temal!

{ Anna. Ema!

{ Fritz. Armas proua Strohmeyer!

Pr. Strutmeyer. Palun, palun - see on kõiks väga ilus ja häa - minu tütar on, Jumalale tänu, tüdruk, kes igale peenikese mehele kõlbab, sest lei ta minu käest haridust on õppinud, aga - teie wabandate juba, abielusse astumiseks on [rahahugemise liikutus] tarwis - teie saate minust juba aru!

Fritzy. Ja muidugi.

Pr. Strohm. Koh ja kuidas lugu selliga on?

Fritzy. Praegusel silmapilgul kahjuks mitte väga hiilgaw, nagu ma awalikult tunnistama pean. Aga ma olen noor, olen mõndagi õppinud ja mul on lootus kohta saada, mis mulle võimalikuks teeb...

Strohm [naeseli]. Kuid tal lootust on!

Pr. Strohm. Küüd lase mind rääkida. Pärast tulid jälle sina!

Strohm. Oei, seda ma juba tunnen - siis wain ma kausa oodata! - Annas härra, tüdruk on pool minu ja pool minu naise oma. Oma poole annan ma teile - walige ta omale wälja! [Kuna pr. Strutmeyer rääkida tahab]. Seda ei

vi sa mulle keelata, sa võid iga advokadi
näest järele kusida! [Hüüab]. Poldl!

Pr. Strohm. Aga, kui ma sulle ütlen...

Anna. Ema!

[Poldl kõiginksel]

Strohm. Mine alla „Rosenisse“... too meile
veini... ja paar pudelit limonadi... et roh-
kem välja annaks. [Poldl tahab ära minna].

Oota! Kui härra Schatzinger juba all on...
ja teised, siis ütlen nad tulgu rües... meil
on niiklused.

Pr. Strohm. Engelbert!

Strohm. Oma poole nihlan ma ära. Mis sina teise
poolega teed, ei lähe mulle kurda! [Poldlile]

mine - aga nutu! [Poldl sisse käigukses ära].

Sv, münd võid sina rääkida, vanamoar!

Pr. Strohm. O... mina ei räägi midagi enam!

Mina ei räägi ülevõldse kunagi enam! See on
ülevõldse mu viimane tund! Sellest ma üle
ei ela!

Strohm. Josephine - need on tüüjad lubamised!

Fritz. Prona Strohmeier - ma wammun teile...

Pr. Strohmer. Ma palun teid - küis, ainult mitte wanduda! Tema wandus ka!

Strohmer. No? Kas mina ehis...

Pr. Strohmer. Ära sina ainult enam räägi! - Kui ma mõtlen missugune õnn teistel tüdruksitel on...

Anna. Aga ema...

Pr. Strohmer. Wast ehk mitte? Üks saab krahw...

Strohmer. Ja - romanis!

Pr. Strohmer. Üks küis - krahw on ta omets!

Strohmer. Ja nüüd just nimelt! Sapsed - astuge abielusse! Saage õnnelikuks - minu õnnistus on teil! Ma tahan üks kord rahu saada...

6. etendus.

Endised, Schatzinger, Wiskocil, Kammerl ja Poldl.

Schatzinger. Koh, mis siis on? Sääb me aleme!...

Tere õhtust, proua Strohmer! Tere õhtust, preili Anna! [Strohmerile, Fritzi pääle näidates].

Kas seesama ongi? Kuule, see on aga peenike!

Strohmer. Ja, see on härra Rohrbeck,... minu tulevane väimees! - Koh - Poldl, kas sa weini teid?... Mis? See on küis? Oleksid küll rohkem sanda jõudnud.

Paldl. Kanda küll - aga kärtsimees ütles...

Strohm. Häa küll! Ma ei ole sellepääle nudishimuline, mis ta ütles! Šapsed... istume maha.

Wanamoor, tee laud tühjaks! Sa ei taha? Kah

hää, kraamime ise ära! [Sõbrad on pruna

Strohmeyerit, Annat ja Fritzit keretanud, aitavad

siis laua päält ära kraamida, Paldl paneb

klaasid lauale, istuvad.]

Hammerl [selle aja sees]. Kihlused ehk koguni pulmad - need on mulle kõige armsamad.

Strohm. Mis pärast siis? Kas sellepärast, et säääl arwe pääle „kõnni“ ei mängita?

Hammerl. Ei - säääl saab nalja!

Strohm. Tule härra peigmehele! [Paldl toob

kõlana juurest kingsepa pingkese. Pr. Strohmeyer ja Hammerl, wiimane rohkem päält waatajate pool, istuvad sohwal. Pr. Strohmeyeri kõrwal tema mees, siis Fritz, Anna, Wiskocil ja Schatzinger. Paldl lähub kööki.]

Schatzinger. Kü siis - pruutpaar elagu!

Wiskocil. Sõbusaid pulmi - kui meid ka sinna kutsutakse!

Strohm. Koh, see on iseenesest müista!

Hammerl. Ja pruudiema elagu ka!

Pr. Strohm. Mind jätkse täiesti mängust väljas!...

Anna. Waadake omi, ema -!

Strohm. Lase ulla, Annakene - ma joon juha tema eest ka! - Kõiks peavad elama, keda elu rõõmustab! Mind ta rõõmustab!

Fritz. Kes häämellega kaasajub peab elama!

[Kõiks pääle pr. Strohmeyeri löövad kukku ja hüüavad: elagu, elagu!]

7. etendus.

Endised. Walzl.

Walzl [tuleb sissekäigu uksest]. Mul on aau! Alandlis teener! Ah, ma tulen parajasti pidustusele! Mis see ka on: sünnipäew, nimepäew, lapse ristimine, pulmad või matused - mina pühitsen ühes!

Strohm. Ja, kellega on meil siis...

Walzl. Pst! Tasa! Kellega teil aau on? Walzl! Peter Walzl, politilise kuulsuse sünnitamise abiline - teie teenistuses! Tere Fritz - mul on aau, pareili Anna!

Fritz. Härra Wälzl on minu süber.

Strohm. Ah - siis on hää. Istuge maha, Anna annab teile klaasi ja jooge meiega kaasa.

Fritz. Meie pühitseme nimelt oma kihlusid!

Wälzl [istub Strohmeyeri ja Fritzi wahel]. Ah!
 Ah - ma soovim õnnel! ... Härra aiapapa?
 Minu õnnesoov!

Strohm. Tänan! Tänan!

Wälzl. Ja proua aiamaama?

Pr. Strohm. Palun! ... Kiina -

Anna [kes klaasi on tuunud ja selle Wälzli ette on pannud]. Ema ei ole nimelt mitte nõuus, sellepärast, et - [rahalugemise lüüetus].

Wälzl. Selki juures on proua emal ka päris õigus.

Strohm. No noh!

Fritz. Aga Wälzl!

Anna. Härra Wälzl!

Wälzl. Eest! Pardon! Palun nüüd ära rääkida lasta! Rahaasjanduse korralduse asjus on proua emal täiesti õigus. Aga - kes on süüdi, et proua emal õigus on? - Härra isa!

Strohm. Ohv! ... Ah, teie oletegi ehk see peenikene härra, kes seda minu liittele on ette rääkinud?

Walzl. Pst! Pardon! Ma palun, kõnepidajale mitte wahetu rääkida! - Asi on nimelt koguni lihtne - nagu kõik suured töed. Härra Strohmeyer on muidugi tubli ringsepp, abielumees ja isa, aga ta unustab oma kohused ära -

Pr. Strohm. Kas kuulled?

Walzl. Pst! Pardon! ... Seltskonna vastu! - Mis on selle tagajärg? Tema tähtsate ühenduste pääle vaatamata...

Strohm. Mis? Mikul on ühendusi?

Walzl. Kas te ei käi õhtu „Roseni wõõrastemajas“?

Strohm. Seda küll, aga -

Walzl. Pst! Pardon! Kas teil ei ole sääl oma laud? Oma sõprade ringkond

Strohm. Muidugi! Nagu nad siin istuvad, tulewad nad kõik sinna: Schatzinger, Wisnecil, Hammerl...

Walzl. Wäga rõõmustaw, mu härrad. -

Pr. Strohm. Tema kõrtsimennad kõik.

Strohm. Wanamoor! Hoiu ennast!

Wälzl. Pst! Pardon! Kiisugune memmastus wõib
käätsaks saada kui õige waim neid walgustab.

Pr. Strohm. Ja, miinawaim!

Wälzl. Kõik suured liikumised on wäikselte
pääle alanud. Kiisugune laudkond on wõib
ütelda ettevalmistamise klass politiska koolis.

Strohm. Ka nüüd on lugu lahti! Nüüd oleme
koguni ettevalmistamise klassis!

Schatzinger. Ka, lubage, mu härra - !

Wälzl. Pst! Pardon! Kui härrad „Rosenis“ koos
istuvad, millest nad siis räägivad?

Strohm. Koh, ällest wõi wiinast...

Schatzinger. Ärist!

Hammerl. Ilmast!

Wiskocil. Halbadest aegadest!...

Wälzl. Halwad ajad! Wäga hää! Teie ei ole rahul?

Suurepäraline! Kus mitte rahul ei ole... need on
need õiged, nendel on siin midagi - ! haha
wana sõrd! Meil on uusi mehi tarwis! Mis?

Schatzinger. Seda küll!

Wiskocil. Küllap see hää oleks!

Wälzl. Aga, minu härrad, see on ju teie teha!

Wälzlige need mehed!

Schatzinger. Meie näime ju enamasti kõigil
valimiste koosolekutel. Ainult Strohmeyer ei
tule ühes.

Strohm. Ah - minust üksi ei saa asi ka pa-
remaks. Nemad valivad sääl keda nad taha-
vad. Meiesuguseid nad just votavad!

Walzl. Pardon - nad votavad. Minge oneti
kord valimisele, küll Te siis naate, kuidas
nad votavad. Ma kuulsin kuidas komisssi-
on rihtelugu küsis: Kus on siis Strohmeyer?
Kuhu jääb ta siis jääb, see Strohmeyer? Mis-
parast ta siis ei tule, see Strohmeyer? Ma üt-
len teile, kui ainult üks laudkond pääle hak-
kab, siis tulevad teised juba järele... See on
nagu lume veeremine mägedes - kaste olete
juba niisugust lumeveremist mägedes näi-
nud?

Strohm. [ja sõbrad vaatavad üksteisele otsa].
Ei... china mitte.

Walzl. China ka mitte. Aga see on nii: see siin
on lumi ja sääl on mets! Üks, kaks, kolm,
praakiti tuleb lumi alla ja kisub kiire enesega

üks, midagi ei jää seisma, kui ainult mõni puu
ja need olete teie!

Köie kulm ja Strohm, mis?

Walyl. Need on nimelt kõvad, tähtsad! Teie juuks-
takse järel, teiega tehtakse plaani...

Strohm. Ahinuga? Väinese kingsepaga?

Walyl. Siis tehtakse teiega väikest plaani. Teie olete
väike mees. Ma palun teid, see on nüüdsel ajal
sotsiaalne seisukoht! Hotelge ometi, kui kaua
teid juba aidatakse!

Strohmeier. Meie ei ole ^{selest} veel märganud...

Walyl. Aga aitajad märkavad seda! - Kaste
olete juba ühes supeluskohas olnud?

Strohm. Ei!

Walyl. Ma aruan, ühes suplemisemajas. Waadake
väike mees on suurtele hüppelauaks; tema pääle
astutakse, ja teine lendab kõrgile. See on ju ka
ometi iseteadvus; sa tead ometi, mille jaoks
sa ilmus oled. Aga arusaama peab sellest!

Käituseks, härra Strohmeier, waadake oma
kütire pääle. Kas te teate, mis ta on?

Strohm. Tüdruk!

Wälzl. Ei!

Strohmer. Ja!

Wälzl. Aga ei! Mulle ei saa te seda ütelda, seda tean ma paremini! Teie valimistest kõrvaldeldakse õnne on ta! Ja muidugi!

[Wäitab Fritzi pääle]. Tema on tahab linna-nõunõugulikness saada. Usute teie, et ta ühe mõjuriikka valija tütar oleks julgenud lahti lasta - ja mis pärast? Ühe wiltsa väikesse musunisse pärast, mis pääle selle veel pekkondlinn asi on? Just wastuoksa, ta oleks teda ise -

Anna. Aga, härra Wälzl. . .

Wälzl. Pardon - ma mõtlen ainult isiklikult - kaalustanud. "Tule mu rinnale" oleks ta hüdnud. "See on mulle auuks, et härra von Strohmeieri tütar ennast nii alandab ja minu vennapöega ennast suudeldada lasel!" Ja, nii seisaksiwad warsti lapsed! - Nüüd lahewad teie silmad lahti! Mis? Ja, minu auustatud kuulajad, seda ütlen ma teile, ja ma tunnen ennast - minul ei ole veel üks

kandidat lähikukunud!

Schatzinger (tasa Strohmeyerile). Sina - see
oskab seda, see teab küin!

Wisnocoil (tasa Schatzingerile). Mis ta on viige?

Schatzinger. Kõne järel mõni sekretär.

Hammerl. Väi hakeme ajaja.

Pr. Strohm. Koh, mis sa nüüd ütled - Engelbart?

Strohm. Mis ma siis pean ütlemas?

Pr. Strohm. Västama pead sa... mispärast sa
müjuvikas valija ei ole!

Strohm. Sellepärast et...! Ah mis... ma
tahan rahu saada!

Pr. Strohm. See on nüüd mees! - Koh, mis te
ütlete?

Schatzinger. Sääal on tal õigus, Strohmeyer.

Wisnocoil. Me ütlesime seda sulle alati!

Hammerl. Mispärast sa meiega ühes ei vali!

See on alles veel nali! Maha surinixud! Maha...

Strohm. Hammerl! Ma palun sind!... Seda
on sul just karwis! Näita parem oma julgust
kodus naese juures!... Ja teie teate sellist ka
palju, mispärast te valite!

Schatzinger. Aga!

Wiskocil, No, kuul -!

Strohm. Igakord olite kedagi teist walinud -
ja igakord olite tagast järele seda söinud,
keda te walisite! ... Ah jätke mind rahule!

Walija on lambapää.

Walyl. Wäga õige ... Aga ainult siis, kui ta oma
asja ei tunne. Wälimine ei ole sugugi nii
kerge kui te arvate! Igaüks, kes oma hääl
ära annab, annab ... ta on juba walija. Ohoo!
Sinna on rohkem tarwis kui koorega kartuli-
söömist. Sääb on peensusi sees ... ühe sõnaga:
see on kunst! Mis te ütlesite, näituseks, kui
herra Rohrbeck mõne etukõändi all ... ütles,
ta tahab paar saapaid tellida. ... nüüd siia
sisse astuks ... ?

Anna ja pr. Strohm [ühe korraga üles karates].
Herra von Rohrbeck?

Walyl. Palun rahu, auustatud daamed - woi
ma lasen galleriid tüdijaks teha! [Strohmeierile]
Arvate teie, et ta tõesti ainult saabaste pärast
tulaks?

Strahm. Ei, aga...! Aga... ta ei tule juur mitte.

Walyl. Ütleme et ta tuleb! - mis te arvaksite?

Pr. Strahm. Ja, see arvab teile midagi!

Strahm. Josephine - see on täna juba teine haavamine! Pane tähele, kolmanda juures lase ma!

Walyl. Te arvaksite: mis see siis siit tahab?

Sellil on oma konks sees... Ja te jäate külmaks-päris külmaks... ja votate, missugune konks sõjal sees on - eks ole?

Strahm. Te ei usu ometi mitte, et ta täiesti... minu juurde...? Härra von Rohrbeck...

Walyl. Waadake, see on juba esimene wiga. Ei ole siin ühtegi härra von Rohrbecki! Tema tahab, et teda walitakse, ja teie olete walija, järgelikult olete teie härra „von“! Tähtsaks enne walimist.

[Koputatakse]. Sõjal ta juba on. - Minu härrad-nitte emast äritada - meie ei lase endid eksitada..

Pruntpaar elagu!... Noh, mis siis on? Süüge kokku! Soo...! Elagu!

Kõik [tagasi hoidlikult]. Nad elagu!

Walyl. Kõnemini! Mis see siis on? Nad elagu!

Kõik. Nad elagu! [Kuputatakse jälle].

Strohm. Sisse...

Wäljl. Pst! Las ta kuputab! ... Nad elagu, nad elagu - nad elagu - u - u - . - Nad ee - las - guu. Edasi!

Kõik. Nad elagu, nad elagu - nad elagu - u - u - nad elagu!

8. etendus.

Endised. Rohrbeck, viimaks Poldl.

[Rohrbeck avab ukse ja nõhatab].

Wäljl [tasa]. Aha! Juba hakkab õnge! Tääge istuma! [Kõvasti]. Minu daamed ja härrad!

Meie istume siin nii lõbusasti üheskoos...

Rohrbeck [nõhatab kõvemini]. Wähandage, kui ma eksitan...

Wäljl. Mis siis on? Kes...? Ah, härra Rohrbeck?...

Te tulite just parajal ajal. Meie pühitseme siin kihluseid ja olene hirmus rõõmsad.

Rohrbeck. Kihluseid? Ega uneti...?

[Fritz ja Anna tõusevad häbelikult üles].

Wäljl [näitab näitab neile selja tagast, et nad istuma jäätisimad, ise räägib tasa ja ruttu Rohrbeckile].

Olge lahke! [Kõvasti]. Ja, niiklusid. Subage...!

Frana von Strahmeyer, pruudiema, härra von Strahmeyer, pruudiisa, ningsepp ja mõjuvõimas wälja! - Härra...

Schatzinger [tenseb üles]. Schatzinger!

Wiskocil [niisama]. Wiskocil!

Hammerl [niisama]. Mina olen Hammerl!

Wälzl. See on Hammerl.

Rohrbeck. Mis ta siis on?

Wälzl. Midagi ei ole ta - ta on Hammerl! [Annab
na nüle märki istuda]. Kõik mõjuvõimkad wa-
lijad!... See on härra Rohrbeck, kes häämeelega
meiga klaasikise kokku joub - eks ole?

Strohm. Poldl, taol, aga kõige parem!

[Poldl tuob kõögist wana kugitooli].

Rohrbeck. Ja... see on ainult... ma tulen sieti
härra Strahmeyer'i juurde.

Strohm. [kargab üles]. Palun, see on mulle auus...!

Wälzl [surub ta istuma, tasa]. Jääge külmaks!

Rohrbeck [istub Wälzli ja Fritz'i wahel, wiimasele
selga pöörates. Wäike piinkis wahelag]. Natuke
nõrge on siia ülesse tulla!

Wälzl. Jammidugi - alumine kord oluks parem...!

[Tasa Strohmeyerile]. Olge haawatud!

Strohmeyer. Hm, ja! Värsed inimesed peavad kõrgel elama... Igaüks ei saa rikas wabrikanti olla!

Robbeck. Wabandage, härra meister... ja arvasin ainult nii...

Wälzl [Tasa]. Kas kuulite seda ägedust...?

[Konasti]. Aga, minu härrad, mitte ennast äritada! Ma tunnen härra Robbecki, ta ei tee kärkselegi häda - mis? Kui siis teie, amustatud härra von Strohmeyer wõi... keegi teie amustatud perekonnast tema poolt ennast haawatud tunnenäituses, preili Anna - [Tasa]. Rääkige nüüd teie!

Robbeck. Ja, härra Wälzli! on päris õigus. See oli üks eksitus! Olen ju sagedasti natukene närviline ja siis libiseb mõni sõna suust... ei mõtle ju sugugi nii miisi - aga üeldud ta on...! Ja!

Wälzl. Kas kuulite, preili Anna? Härra Robbeck vahetses wäga...! Kui te tema juurde

tagasi tahate minna - eks ole, härra Rohrbeck?

Rohrbeck. Ja, muidugi... kui te tahate -! Aga, nagu ma näen, te ei tahagi. Te lahete ju menule -

Pr. Strohm. O, palun, härra von Rohrbeck - nii naugeli ei ole me ammugi veel mitte. Kuite mitte -

Walz. Muidugi! Aga härra Rohrbeck on õieti selle pärast siia tulnud! Eks ole?

Rohrbeck. See tähendab, õieti tahtsin ma paar saapaid...! Ma ei ole nimelt juba ammugi oma kingsepaga rahul. Tema tüü on halb ja kallis.

Strohm. (tõuseb üles ja nätsut Rohrbecki kingasid). Oodake, ma vastaan neid! ... Ku ja... ja! Mis te nende pastalde eest siis maksite?

Rohrbeck. Ma arvan kümme või kaksteistkümmend kuldnat!

Strohm. Haha! See on aga naljakaas!

Rohrbeck [kohmetult]. Mis siis?

Strohm. Kuidas te ennast petta lasete. Aga muidugi - suured kaupluserunnid peavad meil

olema ja vastavastand pöeglinlaasidega, ja kõik seinad suuri pilta täis maalitud roheliste ja siniste saatastega niisuguses suuruses — siis juoksevad inimesed sinu juurde ja lasuvad endid oma kalli raha eest petta! Selle kõrval ei saa väike mees, kes auusasti tööd teeb, muidugi mitte õhku!

Wälzl (Rohrbecrile). Kas kuulete?

Strohm. Ei, see on aga! ... Tallad on ju õhukesed nagu väipaber ja päälisnahk...! Sellele mõle ju palju päkaga auk sisse näpistada!

Rohrbecr. Au! Minu jalq!

Strohm. Seadus peaks wälja antama, et niisugust rämpsu üliüldse müüa ei lohi!

Wälzl. Teil on õigus! Ostjatel peaks vieti uskamise tunnistus olema, mitte kingseppadel! Sellepärast peate inimesi walima, kes ärist midagi teawad — ärimehi, lihtsaid kodanikke... mitte advokatisid

Schatzinger. Selles asjas on tal vieti õigus!

Wiswail. Muidugi on tal õigus.

Rohrbecr [Strohmejerile]. Teie olete ju... Doktor

Schormanni poolt, nagu ma kuulen?

Strohmeier, mina?

Wälzl [ruutu] Aga härra Strohmeier - misparast te siis seda salgate? [Fasa]. Ütelge jah!

Strohm, mina peaks -? Ku ja... mina olen doktor Schormanni poolt, wõi kuidas ta nimi on!

Wälzl [Rohrbuckile]. Eks ole, Teil on paar saapaid tarvis?

Schatzinger [Strohmeierile]. Sina, Strohmeier... kust ajast saadik oled siis sina mõne kandidadi poolt?

Dr. Strohm, Ja, seda küsin mina ka!

Strohm, Mis mina siis tean! Jätke mind üli-
riidse mängust välja... ma tahan rahu saada!

Rohrbeck, Koh, härra Strohmeier - kas te teete mulle siis üks paar paremaid saapaid?

Strohm, Aga häänelega!... Mul on üks paar valmis... [Toob need töölaualt ja puhub tolmu päält ära]. Need on just teie mõõdu järel!...

Palun, maadake seda nahka... ja tööd... need peavad!

Wälzl, Igaveseks ajaks. Need on elewandi jaoks

tehtud. [Tasa Rohrbeckile] Wõtke nad ära!

Rohrbeck. Need saapad meeldivad mulle väga. Saatske nad mulle koju. Kui palju ma teile wälgnen?

Strohm. [minutades, kumata Wälgi otsa wä-
tab]. Koh... ega ma teie käest ette ei küsi... ja
et saapad juba valmis olivad... küüs...

Wälgi [räägib waheli]. Kuusteistkümmend guldmat?...
Selle raha eest ei ole see kellegi raha! Need on
eluaegsed saapad igawise päänahaga.

Rohrbeck. Kuusteistkümmend guldmat? Na, kuul-
ge, see on aga - [Wälgi tõukab teda]... päris odaw!

Siin... siin on teile rohe raha! [Tasa Wäljile]

See on hääbenäitus!

Strohm [wõtab raha]. Ja... ma tänan igatahes!...

Kui ma... veel millepigi teenida wõin...

Rohrbeck. Ei, praegusel silmapilgul on mul
sellest küllalt.

Wälgi [Strohmejerile]. Koh - kas ei ole häwi wa-
lija olla?

Pr. Strohm. Wanamees - anna see raha mulle!

Strohm. Ei tule mulle meeldegi!

Schatzinger. Kuuled sa, kuusteistkümmend guld-
nat nende paunlodjade eest.

Pr. Strohmer. Anna mulle vähemalt paar guldnat
poodiarwe jaoks! Mis järele jääb paneme protsenti
kandma!

Schatzinger [astub Rohrbecki juurde]. Wäbandage -
kui teil ehk linnupuurisid tarwis on... mul
on praegu kodus mõned walmis. Teile teeksin
ma odawa hinna... nagu Strohmejer...!

Rohrbeck. Tänan väga. Aga mul ei ole ühtegi...

Wäbel [ruttu]. Aga muidugi on teil linnupuurisid
tarwis! Nagu igapäevast leiba! ... Kas te veel
alles eila mulle ei ütelnud, et te omal ehk wõta-
te pool häid, tugewaid linnupuurisid ei saa?
Aga mitte prakse-kaupa, nagu neid neis suur-
tes ärides peeglislaasidest akundega müüakse,
maid wäikese käsitöölise tehtud - sest ainult
wäikese mehe juurust peab ostma!

Schatzinger. Väga hääd, härra Rohrbeck - ni-
suguseid saate minu juurest!

Rohrbeck. So? Koh, saatke mulle nad siis
Jumala nimel! ... ja arwe kohe ühes...

[Wälzli poole waljusti]. Mis ma siis nende linnu-
püüvidega pääle hakan?

Wälzli. Tange sarapad sinna sisse ja odake
nuni nad laulma hakkawad! [Sööb oma klaasi
pihta] Niin daamed ja härrad! Ma tarwitan
seda ilusat juhtumist, ja palun teid, minuga
koos juma.

Hammerl. Ei ole ju midagi enam juma? ...

Strohm. Mis? Kas te juba kõik ära olete joo-
nud? ... Paldl! Kus see prüss siis jälle on? ... Paldl!

Paldl [höögiuksel]. Meister?

Strohm. Mis sa teed sääl wäljas?

Paldl. Midagi.

Pr. Strohm. Muidugi näpsas ta jälle kohwipaksu!

Strohm. Too meel weini ja paar pudelit limo-
nadi!

Hammerl. Juba jälle limonadi?

Wälzli. Pst! Paldl! Osta wähe! Too midagi pa-
remat! Härra von Rohrbeck on nii waba ja
kostitab härrasid oma poolt -

Rohrbeck. Mina? Ah soo!

Schatzinger. Tulise pihta! See on alles mõistlik
kõne!

Strohm. Mina ei lase iieti mitte häämeelega teisi oma eest marsta, aga kui härra Rohrbeck teisiti ei luba —

Walyl. Elagu lahke ostja!

Käin. Elagu!

Rohrbeck. Tule siis siia, väikene — siin on raha.

Strohm. Kahesakümmeend kuutjeri maksab toop paremast!

Rohrbeck. Säh, siin on veel raha — nüüd tee et sa minema saad! [Poldl ära].

Walyl [teistele]. Mis? See on mees?

Schatzinger. Muidugi, nagu raud!

Wisnocil. Seda peab iitlema, nalja hita see enesega ei lase.

Hammerl. Nulli meeldib ta väga hasti!

Walyl [Rohrmeierile]. Pidage nüüd üks kõne!

Rohrbeck. Missugune siis?

Walyl. Koh see väikese mehe eest!

Rohrbeck [kõusele üles]. Ahinu härrad!

Walyl. Kuulge! Kuulge!

Strohm. Rahn — härra von Rohrbeck räägib!

Rohrbeck. Minu härrad! Kui ma teid täna
palun -

Hammerl. Mis? Misugne härra ja palub!

Strohm. Pea mook - see on ainult nii ütelda!

Rohrbeck. Kui ma teid täna palun, mulle
oma usaldust kindida -

Strohm. Aga - häämelega!

Rohrbeck. Siis tein ma seda teadmisega, seda
usaldust igapäevi ära teeninud olewat.

Walyl. Wäga õige.

Rohrbeck. Mina olen täõnne -

Schatzinger. Bravo!

Rohrbeck. Mul ei ole tarwis kellegiist kuulida -

Strohm. See on õige!

Wiskweil. Bravo!

Rohrbeck. Minu eeskawa on koguni lihtne,
seda võib ühte lausesse kokku wätta -

Walyl. Kuulge! Kuulge!

Rohrbeck. Wäikse mehe hääres peab ometi
kard midagi tegema!

Walyl. Bravo! Bravo! Tubli! Tubli! Elagu!

Elagu! [Tõuseb üles ja raputab Rohrbecki kätt.]

Teie olete minu mees.

Schatzinger. See on õige! Sõäl ei räägi doktor Seher-
manni naniqelt mii hästi.

Wiskocil. Ja, sel on tuuma! [Schatzingerile] Sin-
nupuurid astis ta sul ära?

Schatzinger. Koik!... Elagu härra von Rohrbeck!

Wiskocil. Härra von Rohrbeck! Aukartus! ...
Ei tõesti - kõige suurem aukartus!

Rohrbeck. Teie olete liiga lahke -

Wiskocil. Mina olen Wiskocil.

Rohrbeck. Väga armas.

Wiskocil. Kui teie ehk vast wana seldati uniwor-
mi karwitada wõite - mul on üks kodus...

päris uus. Ta oli tellitud ja jäi mulle kätte.

Rohrbeck. Väga häa meelega - aga ma ei ole rah-
juss kunagi wõonuteenistuses olnud.

Wäljl [uttu]. Kas te mõlitate, kuidas te mulle
ütlesite, et kui teil poeg peaks wõonut teenima,
siis teie teda hää meelega pärast wai ta wanaks
saab, uniwormis näensite! Kuidagi wõtate te
uniwormi hää meelega.

Rohrbeck. Hää meelega... ja! Saotke ta mulle...

ja kogu arme ühes... [Wäylile]. Mis ma selle
uniwormiga siis päale hakan?

Wäyl. Häkkige linnupuurid sinna sisse!
[Pald tuleb meeniga.]

Hammerl. Wein on siin! Mulle kõige enne.
Ma suren janu kätte...

Strohm. Koh, mis kõrtsimees siis nüüd ütles?

Pald. Midagi ei ütelnud ta, — waltis ainult!

Wäyl. Minu härrad! Ma arwan kõiksidi
südamest rääkida, kui ma selle kalli
joogi andajat elada lase. Härra von
Rohrbach elagu! Elagu!

Käin. Elagu!

Wäyl. Tä ei ole küll härrade kasuldat wa-
limistel —

Schatzinger. Ohv!... See ei ole ammugi veel
kindel!

Wiskocil. Härra von Rohrbachil on wäga
terweel waated!

Hammerl. Mina walin teda! Tä elagu kõr-
gesti!

Rohrbach. Minu härrad... Teie usaldus, ja...

hm, tee usaldus... ja igatseidi...

Wälzl [ruttu]. Koh siis: Elagu meie kandidaat
Rohrbek!

Strohmeyer ja sõbrad. Nii on õige! Elagu!

Wälzl [Fritzile]. Koh, härra Rohrbek noorem-
kas tee ka mitte oma omuga kokku ei joo...
tema valimise peäle?

Fritz. Ja, ma ei tea mitte, kas onu...

Wälzl. Aga muidugi! Nii sugisel päeval kui
täna on!... Lööge aga kokku ja preili Anna
ka -

Rohrbek. See ei ole seda küll ära teeninud,
aga isäraliste slude puhul...

Fritz. Armas onu!

Anna. Härra on Rohrbek...? [Löövad temaga
kokku]. Koh, ema? [Suudlib teda].

Rohrbek [Wälzile]. Aga peäle valimist pööran
ma teise lehesülje!

Strohm. Härra von Rohrbek elagu veel kõrd
nõrgesti! Ja tema saab valitud! Mina lähen
valimisele! Schatzinger ka! Ja Wisocil ja
Hammerl. Meie valime kõiks. Valimine on

Kodaniku kohus -

Walyl. Bravo! Elagu Strohmeyeri perekond ja nende sõbrad!

Küis. Elagu!

9. etendus.

Endised. Bimser.

Bimser [astub nagu algsel sisse]. Härra Engelbert Strohmeyer, ringseppmeister, Keskkülits 46?

Walyl. See on ju Bimser, kes Schermannii hääks kihutustööd teeb. Tere, ametinend! [Strohmeyerile]. Kuidas tuleb siis see teie juurde? Püü!

Strohm. Mina ei tea - ma toimetasin ta tänna juba nõrd ninema! ...

Bimser. Kõrgesti auustatud härra! Kindlas lootuses, et teie meile ameti lubama saate, oma auuväärt nime nende auustatud kodanikkude omade hulka üles tähendada -

Walyl. Ah, härra Strohmeyer! See ei ole aga mitte ilus lüü pvalt!

Strohm. Ja - mis te siis tahate? ...

Pr. Strohm. Aga Engelbert! Nii salalis!

Schatzinger. Na, kuule - Strohmeyer!

Anna. Aga isa!

Strohm. Mis te minust siis kõik tahate? See puudub veel, et ma selle pärast sääl kimpu sattun! Katsuge, et te minema saate, teie - teie wäljateenitud küster.

Bimser. Aga, lubage armulikult...

Strohm. Ma ei luba teile midagi - kas saate aru? Pöörake ennast ümber ja astuge wälja, muidu ma aitan teid!

Bimser. Kõigesti auustatud härra! Selle lihe pääl...

Strohm. Schatzinger! Wiskocil! Hammerl!...

Tulge siia! Usitame see miist lind wälja!

Bimser. Aga - ma palun... ma palun! Need auustatud kodanikud... [Strohm. ja tema sõbrad kinnawad ta wälja].

Wäljl [wahupääl rahululdawa naeratusega Pöhrbeckile]. Sellele andsin ma nõuu weel kard siia tulla! - Käite, niinüisi pandakse mulimisi toime!

Strohm. Ongi wäljas! ... Ah, on see aga
 tundmus, kui sa esimest korda oma po-
 litilist kohust oled täitnud!

Walyl. Minu härrad: Elagu väike mees!

Köiv. Elagu! Elagu!

[Eesriie langeb. Teise waatuse lõpp.]

Kolmas waatus.

Ruumikas söögituba Rohrbecki juures. Kesksinas ärnid kahe astmega. Paremalt pool üks teistesse chumunidesse, paremal pool üleüldine sissekäigu-üks. Mõnus wanatmoodi sisseade, Rohrbecki wanemate ja wanawanemate piltidega. Näitelawa keskel suur söögilaud, paremal pool seinas sohwa.

1. etendus

Rohrbeck. Walzl Walijate saadikud.

[Pärast] Kindl, wimaks Betty.

Rohrbeck [walijate saadikutele kõnet lõpetades.] Ja, minu härrad. Täna on päew on üks ilus päew; see tähendab vieti üks palaw päew. Kui mul õnn on ja au. hm, ja oma auustatud härrade kaasrõdamekide usaldust.

Walzl. Bravo! Bravo!

Rohrb. Mina olen lihtne kodanik, mi-
na ei tunne advokaadi konksusid...

Walzl. Pfui Schermann!

Rohrb. Ja nii tänan ma siis teid, minu
härrad! Teie tunnete mind - ma ei ole
suurte sõnade söber. Meil on tegusid
tarwis!

Walzl. Kuulge! Kuulge!

Rohrb. Minge nüüd ja walige meie lin-
najaa asemikku. Walige wabalt ja il-
ma wäljaspoolt mõjudita! Äga ärge
unustage mitte et minu esnawa on
ja jääb: ära maksud, ära wõistlus -
wäikese mehe hääks peab ometi kard
midagi tegema!

Walzl. Bravo! Bravo! Tubli! Tubli!

Elagu! Elagu! [Saatkonnale.] Hoh!

Saatkond. Elagu!

Esimene walija [poolwaljusti Walzile.]

Kas me walmis olime?

Walzl. Ja minge ~~Rosini~~ ~~Wassermann~~ ~~Wassermann~~ ~~Wassermann~~ ~~Wassermann~~
härria von Rohrbäck marsal kõik!

Saatkond [elawalt] Elagu! Elagu härra von Rohrbeck!

Kõik Elagu!

Rohrbeck. Minu härrad! Niipalju au

ma ei ole seda täiesti mitte ära teeni-

nud. ma olen liigutatud... weel üks

mehine käepigistus... so... so! [Suurb

iga üksiku kätt, kuma ta saatkonda

sissenäigu unse juurde saadab, kust see

ära läheb, mille järele ta oma käsa

waatab, pahemale poole unse juurde

läheb ja wälja hüüab.] Betty! Witt. [Ära]

Wälzl [temale järele]. Noh, mis te üt-

lete minu walijate kohta? - Puh! Seda

käbi wiaa on kunst! [Sahab sissenäigu

unsest parem. p. ära.]

Kindl [sissenäigu unsest.] Wabandage,

härja Wälzl- mul oleks üks küsimus:

inimesed saäl teisel pool tahawad

teada kas meie härrad täna walitakse

Wälzl. Mis see siis neile kerda läheb?

Kindl. Noh, esiteks teeks nad siis herra-

me plau - ja teiseks tahavad nad
siis palga kõrgendust nõuda.

Walzl. Ah, see on aga ilus õnnesõna!

Kindl. No, meesugune peab sellest ka
õnneti midagi saama, kui härrast
midagi saab! [Ära]

Walzl. See on õieti ka süsuõht! Noh,
teeme mis võime! [Tahab ära]

Betty [pahem. poolt, weerkann käes.]

Teie härra Walzl!

Walzl. Mis siis on?

Betty. Kas te usute, et meie härrad tä-
na walitakse?

Walzl. Ohh! Mis see siis teid huvitab?

Betty. Noh, teate - minu ema on tuleter-
juja. Kui meie härrad saab walitud,
peab ta tema pritsijaks. tegema!

Walzl. Muidu tarvitate te wägiwaldada!
See tähendab, te teete supid soolaseks
ja las te ani ära kõrweda - mis? Noh,
küll me juba näeme, mis teha saab!
Nüüd pean ma aga ära minema!

Muidu lähivad walinised wett weda-
ma! [Sahab ära.]

2. etendus.

Walzl. Betty. Huber kahe meesterahma-
ga, lõpus Rohrbeek.

Huber [astub ruttu parem. poolt sisse,
kaks härrat tema järel.] Kus Rohrbeek
on? Ma pean Rohrbeekiga rääkima.

Walzl. Täna? Waimata. Sahingu pär-
wal ei wõta kindral külalisi wastu.

Huber. Mis kindral? Kes on kindral?
Rohrbeek?! See kindral --- noh, ma
oleksin peaaegu midagi ütelnud.

[Betty.] Ütelge temale, et mina
siin olen, härra von Huber! Mind
wõtab ta juba wastu.

Walzl [Betty.] Ja ütelge temale, et
mina, härra von Walzl, saan teisel-
pool teda ootan... au wäljal! [Sau-
lab.] Wõitlema nüüd, Ferrero ---!

[Parem. p. ära.]

Betty [pahem. p. ära.]

Huber. See on ju nuhmata, mis minu sõber Rohrbeck teeb, käib paikaja kingsepa ja selle sõpradega kõrtsist kõrtsi! Peab kõnesid väikese mehe poolt ja meie majaperemeele vastu. Ah, seda meie enesele parakuda ei lase! Ta peab kõik tagasi võtma.

Rohrb. [ruutu pahem. p., pühib käterätikuga näsa.] Armas sõber Huber - ma rõõmustan väga teid enese jumes näha! Aga just täna - valimised - ma olen paris segane.

Huber. Seda me märkame! Armas härra von Rohrbeck. Te kätte saäl ühe paikaja kingsepa - - -

Rohrb. [vaatab ümber, kartlikult.] Mitte nii waljusti, palun!

Huber. No, te ei kardate omegi seda -

Rohrb. [nagu üleval.] Mitte nii waljusti, palun!

Huber. Ja, lubage - mis see siis peab tähendama? Teie olete majapere -

meesteseltsi nõukogu liige, olite ikka
väiksemate ünnikkude vastu hääle-
tanud, halvasti maksva alama rah-
wa vastu -

Rohrbeck [nagu üleval.] Sumala pä-
rast-mitte nii waljusti - auustatud
sõber! Minu väga auustatud härrad!
Olge nii lahked ja wotke istet. Teie
näete minus meest, ma palun - -
meest-kes-mu Sumal, ma olen päris
segane! - Mis ma siis nüüd ütelda
tahtsin? Jah, õigus! Kingsepp on auu-
wäärt mees. - Te peate ometi mõtle-
ma-nu ja - rahwal - rahwal on ome-
ti ka-nu ütelda-teatav etu õigus.

[Pühib higi otsesiselt.]

Huber. Mis see jälle on? Ja, kust saadik
on teil siis rahwas nii südame pääl?
Siamaani olite te wabrikant ja maja-
omanik ja nüüd tulete te äkki niisu-
guste kõnekäanudega!?

Rohrb. [agedalt.] Mu Sumal-kui nad

mind muudu ei wali! [Parandab]
 Ah... see tähendab - see on - minu arwa-
 mine -- mu ja -- inimesel võib emeti
 oma arvamise olla ja - rahva hääl
 on Jumala hääl! Waadake, mu härra-
 rad, hääled! See on kõik! Kellel hää-
 li on - sellel on ka kaaskodanikkude
 usaldus.

Huber. Ah, nüüd oleme õige koha peal!
 Meie ebasel koosolekul tehti otsuseks ühel
 häälel teie vastu ja doktor Schermanni
 poolt hääletada kui teie mitte köit-
 waid seletusi ei anna. --

Rohrb. Aga, mu härrad, seletusi nü-
 palju kui te tahate! Teie ei hääleta
 emeti doktor Schermanni poolt?

Huber. Tema andis seletuse --

Rohrb. Mina annan kahe wärra, ilma
 kauplemata.

3. etendus.

Huber. Kaks härrat. Rohrbeck, She-
rese. [Siis] Strohmeier. Schatzinger. Wisnoci.
Hammerl.

Therese [pahem. poolt.] Isa! Siin on telegramm Gustavi poolt, et ta täna rüh-
lusele tuleb. Mis see siis peab tähenda-
ma?

Rohrb. Niünd tuleb see ka weel! Äta
mind rahule! - Minu härrad! Minu-

Therese. Aga isa, sa tead ju, et mina süb-
liis...

Rohrb. [tasa.] Äta mind rahule, ütlen
ma sulle! Mina telegraferisin temale!
Päale walimiste on rühlus! Ma tahan
oma uute seisusesse waba mehana astu-
da. [Kõwasti.] Nii siis, nagu õeldud,
mu härrad - - -

Therese. Isa, asi puutub minu eluõnnesse.

Rohrb. [wihaselt.] Asi puutub minu wa-
limisesse, see on küll tähtsam. Sa tu-
lise pihta, sa teed, mis ma tahan woi-
saad aru? Sääb on üks! - Mu härr-
rad -

Therese. Hää küll, isa - siis ma tean
mis ma teen! [Eriesile.] Mina panen

plehku! [Pahem. p. ära.]
Rohrbeck. Nagu öeldud, mu härrad -
 mina seletan kõik, mis te tahate! Teie
 teate ju, et ma teie poole hoian, kui
 ma ka nüüd selle kingsepa ja tema
 kildkonnaga -! Ma palun teid, mu
 härrad, teie tunnete ju mind, mulle ei
 ole ju õieti midagi nii vastumeelt,
 kui need ordinär inimesed -

Strohm. [astub oma sõpradega kára
tehes sisse.] Noh, mis siis on, härra
 von Rohrbeck. Ikka veel kodius? Nad
 votavad juba teid, see on päris rahva -
 pidu! Pooled täis! Suunepäraline!

Rohrbeck [ximbatures] Ah, mu härrad...
 ma mõtlesin... et teie saal olete?

Strohm. Me tuleme säält. Kõik läheb tä-
 pipäält. Väike mees teeb tööd nii et lust
 näha. Mis? Me oleme nüüd midagi! Ela-
 gu väike mees! Elagu tema sõber ja
 kandidat Rohrbeck!

Sõbrad. Elagu!

Strohm. Mis? Kus hääled kokku käivad!

Huber, Härra von Rohrbeck! Müüd on silmapilk käes. Meie võtame teie sel-
tust.

Rohrb. Aga muidugi, mu härrad. Mi-
nu eeskawa on väga lihtne - seda võib
õhke lausesse kokku võtta: maksud
maha, üürid üles!

Strohm. Mis see on?

Huber. Ja kõige waljumad seadused
halwade maksjate vastu.

Rohrb. Muidugi.

Strohm. Mis? Mis eeskawa see siis on?

Rohrb. Aga mu härrad! Teie tunnete
ju minu eeskawa: väikese mehe hääks
peab ometi kord midagi tegema! See
on päääsi!

Huber [oma kaaslastele]. Väike mees?
Lähme!

Rohrb. Aga, mu härrad -

Strohm. Mis, te tahate niisugust ta-
gasi hoida, kellele väike mees nina -

pidi ei ole?

Rohrb. Mima? Ei tule mõttessegi! - Väike-
se mehe hääks...

Huber [nagu üleval.] Sähme. Blagu Scher-
mann.

Rohrb. Mu härrad! Korterisüürid pea-
wad üles...

Strohm. [tõmbab Rohrbecki.] Maha pea-
wad nad.

Huber [tõmbab Rohrbecki.] Üles peavad
nad.

Rohrb. [ilma abita.] Üles. Maha.

Uh! ... Aga, mu härrad. Mu härrad.

Kui emeti Walzl tuleks!

4. etendus.

Endised ilma Thereseta. Anna. [Pärast]

Walzl.

Anna [parun. p.] Härra von Rohrbek!

Rohrbek. Mis siis on?

Anna. Schneider ja kompani äri lasub
küsida -

Rohrb. Schneider ja kompani äril on ker -

ge küsida! Andku mulle keegi vastust.

Anna. Aga mis ma siis pean...?

Rohrb. Rahule peate mind jätna. Nii-
sugusel päeval kui täna ei ole äri ole-
mas, siis on ainult valimine. Kui ai-
nult härra Walzl tuleks!

Walzl [paan. post.] Härra von Rohr-
beck! Härra von Rohrbeck!

Rohrb. Walzl, Sumabale tänu, et te siin
olete!... Mu härrad, härra Walzl tun-
neb minu waateid... minu arvamisi

minu eeskawa... misama hästi kui ma ise!

Ta ütleb teile kõik...! Kuulake ainult te-

da!- Ikina... mina pean nüüd sinna

minema! Kohus... sõjamehe kohus...

hüüab!- Waikus...! Au...! Hääl... hääl

on pääari. [Ära]

Huber [Walzile] Kas härra von Rohrbeck

on veel meie mees, wõi ei?

Walzl. Aga...! Ihu ja hingega!

Strohm. Kas härra von Rohrbeck on veel

wäikese mehe post, wõi ei? -

Walzl. Aga...! Suu ja nahaga!

Huber. Siis wisake need walja.

Walzl. Silmapilek.

Strohm. Siis wiutage need unsert walja.

Walzl [mõlematele]. Otseskohe - mu härrad, teil on õigus! - Palun, teil on tingimata õigus! Selle juures ei ole üldse midagi rääkida. Meie kandidaat on nende poolt, kellel õigus on!

Huber. Need olene meie!

Strohm. Meie olene need.

Walzl [mõlematele]. Nii see on! Meie kandidaat on teie poolt! Sa peab seda olema, sest muudu ei oleks tema minu poolt. Sa minul ei ole veel keegi läbi rüüskunud. Mul on kirjalisel tunnistused. Meie olene hää asja poolt!... Hää asi peab võitma! Elagu hää asi.

[Huber kaashastega ja Strohmeyer sõpradega, elagu!]

Walzl. Publi, mu härrad! - Ma tänan teid... [Huberile.] Palun, lähme nüüd

sinna! Täname abam rahvas siia.
 Härra von Rohrbeck läks ainult selle-
 pärast ses ära, et nendest ordinär in-
 mestest lahti saada.

Huber. Ah, nii oli see mõeldud! Julge siis

Wabzl [Strohmeyerile] Täage siia, mu
 härrad! Las need upsakad ära min-
 na; mis nad meile korda lähewad,
 olge siin nagu kodus, wõtke inns häa tro-
 pike... Wäikesel mehel on ometi jann?

Strohm. Ja kuidas weel. 'Wäikesel mehel
 on ikka jann!

Wabzl. Waga õige. [Huberile] Nii siis mu
 härrad, kui te nii lahked olete! - Peie
 ei mõtlemud ometi tööpoolest, et härra
 von Rohrbeck... ja need inimesed... 'O!

Need on aga sisse kukkumud! [Huber
kaaslastega ära.] Mis? Need on aga
 tubhsti sisse kukkumud? - Näete, nii-
 wiisi oleme me wäikese mehe poolt
 [Parem. p. ära]

Strohmeyer. Wiswocil. Schatzinger. Hammerl. Anna.

Strohm. Noh, Annaxene, waata niind jä-
rle...!

Anna. Mis siis?

Strohm. Noh, et me midagi juua saaxime.

Anna. Kas walimised siis juba mööda on?

Strohm. Arwad sa, et ainult pārant poole
juuakse? Sollice, sa ei tea aga ka politi-
kast midagi!

[Anna pahem. p. āra.]

Schatz. Peenixene on siin! Wāga peenixene!

Wiswocil [katsub mööblid] Pāris eht woll-
haar sees! [Wotab Rohrbeeri sigarikartist
sigari, paneb selle põlema ja heidab uhes
jalgadega sohwa pāale.]

Hammerl [istub] Sōbraxe - me jääme siia!

Strohm. No noh! Ara oma saapaid ni
pōrandawaiba külge pūhi! Ordinār mi-
mene. Meie peame ometi teadma, kus
me oleme!

Wiswocil. Waljal ei ole tawis tānapāew

kusgil häbeneneda!

Schatzinger. Kui palju mehi me igaves
juurde tõime!

Hammerl. Enamasti oliwad küll näin
juba nurgad jalgadel!

Strohm. See ei tee midagi - ega jalgadega
ei walita!

Schatz. Kainelt ei lähe nad lihtsalt
mitte.

Strohm. Mõned inimesed on liig rumalad!
Mitte aimugi ei ole neil oma poliitilistest
kohustest! Kui selle vastu meid waadata -

6. etendus.

Strohm. Schatzinger. Wiskocil. Hammerl.

Anna. Bettyga. Sis. Therese.

Anna [tuleb pahem. p. ja toob laudlina,
suurätinud j. n. e. Tema järel Betty kand-
lauaga, mille pääl vein ja klaasid on]

Hammerl. Ah, saalt tuleb midagi joogi-
poolist.

Strohm. Noh, tõusse üles - tehke rummi!

Schatz. Mis pärast siis?

Strohm. Mispärast? Sa ei taha emeti palja
laua pääl süüa! See ei kõlba mitte! -
Eks ole, preili kõõgineitsi?

Betty. Muidugi! [Wisnweil tõuseb üles ja
ligineb lauale, kust ta süüri ja jooki
vaatab.]

Schatz [kuna lauda kaetakse.] Need
wigurid! Pörsenis ei ole see nii peenikene.

Strohm. See on koguni teine asi - sääl
me maksame! Ja nüüd meenun ma se-
da sääl kah. Nüüd me oleme midagi!
Meie peame enesest lugu pidama! - Kii-
ri ei ole! Igal ajal peab oma kord
olema! Waadake ette, et keegi midagi
katri ei tee! [Sõbrad istuvad, Anna
ja Betty pahem. p. ära]

Hammerl [jseb] Wein on häa!

Strohm. Ära joo nii ahnelt! Ma ei tea -
see Hammerl on nii hirmus labane!

Schatz. Sa oled tõesti labane kontus,
Hammerl. See on õige!

Wisnweil. Võiksid ennast küll natuke

Tagasi heida!

Hammerl. Mis te siis tahate? Laska on teil minuaga tegemist!

Strohm. [Anna, kes tagasi tuleb.] Mis on? Kas me midagi söögi poolist ka saame?

Anna. Keik tuleb kohe! [Tähab par. p. ära.]

Hammerl. Preili Anna! Teie terviseks!
[Joob.]

Strohm. Siin terviseks, Annakene! — Mis? Nüüd ei ole sul enam tarvis häbene- neda, et su isa väike parkaja king- sepp on? Nüüd on su isa midagi! Me oleme keik midagi! Hammerl, ära joo nii ahnelt! Ja, ajad on nüüd teised! Kui ma ütlen: kui kana on sellert ta- gasi, siis ei ole mid sa muud kui väike poodimees, sina väike rättsapp - sina... aga Hammerl! Ära puhki ometi oma naxka ühtelugu puhitasse laudlinasse!

[Therese pahem. p. wäljaminekus wal-

mis reisimantlis, tarmu kaelas, Kohneb
seltskonda nähes, tahab siis parem.
p. ära hüüda.]

Anna. So, nüüd ma võin jälle oma tööle
minna. [Parem. p. ära.]

Strohm. Noh, äieti nüüguusel päeval
kui täna...

[Therese parem. p. ära. Betty pah. p. liivaga]
Hammerl [kargab üles.] Ah, saäl on mi-
dagi suhupisteks!... Mis, see on keisr?

Strohm. Aga Hammerl! Nüüd jääd sa
aga istuma! Kas sa siis sugugi ei hä-
bene? Andke siia, preili kõõgimeistri,
ma võtan teil taldreid käest ära.

Betty. Täewake, mulle näitab, teie hakkate
lipitsema.

Strohm. Mu armas, minu poolt võite te
juba mõndagi ära kannata da - ma
olen midagi!

Betty [upsakalt] Seda võin ma juba
arwata.

Strohm. Seda ei wõi te mitte arwata,

sest et te sellest sugugi arm ei saa!

Ülepää, Hammerlil on õigus... See on
nature kehv eine meestele, nagu meie
oleme! - Teege midagi paremat peäle!

Betty. Ah, waata mul õige! Sinek ei ole
weel häa küllalt kingsepa meistriks?

Strohm. Kõõgineitsi - sellest ei saa te
jälle mitte arm. Meie ei ole põhjus mõtte-
likult mitte singi vastu - aga, mu
armas - enam!

Betty. Midagi muud ei ole enam olemas.

Strohm. Kalline, mötelge järele! Kui
sagedasti pean ma seda teile weel ütle-
ma: meie oleme midagi! - Teie näete
välja, nagu tahaksite te meie eest mõnda
külma anipraadikent wõi selle sar-
nast warjata! Teege aga välja, wõi ma
lähen minu ise järele vaatama!

[Tõuseb üles.]

Betty. Aga te ometi -

Strohm. [Läheb pah. p. ukse juurde.] No, siis
te tunnete mind halvasti. Mis on

maksuinspektor kaduma läinud!

Betty [läheb temale järle.] Niisugune küll!

Ei, see on aga juba. 'Tere, seda ei salli!

[Mõlemad ära, üks jääb lahti.]

Elised. Strohmeier on pagana mees! [Kal-
rawad.]

7. stendus.

Schatzinger. Wiskocil. Hammerl. R. Stroh.

Süis Strohmeier ja Betty.

Schatz. Nii süis, daagu väike mees!

Kõik kolm. Olagu!

R. Stroh. [parem. poolt.] Tere, mu härrad!

Schatz. Tere, proua Strohmeier!

R. Stroh. Ah, seda te teete hästi! Istute
siin ja napsitate, kuna minu wanamees
nende ära neetud walmistega waewa
näeb...

Wiskocil. Kes näeb waewa?

R. Stroh. Minu mees! Luba nädal otsa
ei ole ta tööd näpuwalele saanud,
ja nüüd jookseb ta ümber nagu pöö-
rane, ct...

Strohm. [näitelawa taga.] Aha! Siin on ju
üks walimiste wäruke!

Betty [misama] See ei ole teil jaoks!

Strohm. [nagu üleval.] Siin majas on
kõik meie jaoks! Sarske lahti, kallike -
ne - chx ma annan teile ühe musu, et
te. [Pilewad Bettiga naerdes sisse,

ühe liua pärast kiskudes.] Siin on
üks walimiste wäruke, sõbrakesed -
ei jah - minu wanamees! [Saseb liua
kukkuda.]

Pr. Strohm. Engelbert!

Strohm. Josephi nekene, ma tahtsin ai -
malt.

Pr. Strohm. See on sinu walimine? Hä -
bene, wana patune! Hakkad niusuguse
plikaga hullama!

Betty [on liua ja praadi üles wõtnud.]

Mis see on? Sõimate ka weel?

Pr. Strohm. Teiega ei räägi ma ülepää
mitte!

Betty. Mina teiega ka mitte, ja sõimata

ei lase ma ennast teist ammugi mitte! Teie... suustri emand, teie!

R. Strohmn. Strohmejer - kas sa kuulsid seda?

Betty. Mähkige oma mees warsti paberi sisse, et keegi tal küljest tüxni ära ei hanimusta - ta on ju nii ilus...

R. Strohmn. Strohmejer! Seda lased sa enesele ütelda? Kas sa mees oled?

Strohmn. Ma annan küll...!

R. Strohmn. Nisugusel kartuli küürijal lased sa oma naest ja ennast söimata? Silmapilks ninge wälja, teie.

Betty. Ja, kellega te siin õige nii umbes käite? - Waata mul õige, see söimab ju, nagu olexs ta armuline preua!

R. Strohmn. Nüüd ärge rääkige enam sonagi, ehk ma unustan oma hariduse

8. etendus.

Endised. Pohrbeek.

Pohrb. [ruttu ja wäga äritatud parem. puolt.] Ja - te olete siin? Ja saäl.

[Panes oma tsilindri tooli pääle keskmise
laua juures.]

[Pr. Strohm ja Betty tormavad tema juude.]

Betty. Ah, sääl ongi armuline härra! -
Armuline härra ta nimetas mind pli-
kaks!

peavõttu kinnitused.

Pr. Strohm. Ma tabasin teada: minu
mehega koos -

Betty. Kas tulidkiirija, ütles ta! } nagu
Pr. Strohm. Häbemata oli ta ka veel! } ülal

Pohrb. Aga, Betty! Proua Strohmeyer-!
Niind ei ole ometi aeg niusugustes...

Betty. Ma ei lase enesega niivõisi ümber
käia. Üks kahest, kas armuline härra üt-
leb talle suu sisse, või mina lähen kahe
nädala pärast.

Pr. Strohm. Tema ütleb üles? Ah, niusugu-
ne häbematus! Niusugust inimest ei
sallita ju ühesgi auusas majas...!

Pohrb. Kinge kõõki, Betty! Ta teie, proua
Strohmeyer, wabandage... aga sääl...!
Mu härrad, mis te siis sin teete? Sääl

enastjad halvasti! Schermannis mehed
töötavad aurujõuga. ta on mul ^{pea}pea-
segu järel. [Puhis niigi.]

Strohm. Järel? See ei ole võimalik! ah, siis
pean ma kohe... [Pahab ära.]

Pr. Strohm. Siia jääd sa! Kui härra von
Rohrbeekil niigi palju lugupidamist
minu vastu ei ole, kuna sina tema pä-
rast kolm nädalat enam tööd ei ole
püütunud...

Rohrbeek. Aga, ma palun, armas perena
Strohmeyer...! Betty, minge kõõki, ütlesin
ma teile!

Betty. Armuline härra - tema ütles -

Rohrb. Kas te lähete nüüd wõi ei?

Betty. Hää küll, ma lähen! Aga strige oma-
le teine kõõgitudruk! Sellesse majasse
mina ei jää! [Pr. Strohmeyerile.] Peiega
ma räägin veel - aga kohtu es! [Ära,
wiskab ukse kõvasti kinni]

Pr. Strohm. Häbenata inimene! Ja, kus
perenaist majas ei ole.

Rohrb. [Strohmeyerile.] Aga nüüd waa -

dake järel. . . Teie valijatest puudub veel terve hulk. . . Walzl ütleb teile rõõm . . . sääl!

[Wajub toolile.] Ma olen nii äritatud, mul väisewad jalad. . . Niisugune walmine tapab inimese ära!

Strohm. Aga-ainult rahu! Mina olen ju olemas! Wäike mees on teie poolt- siis ei ole wiga midagi! Aga, lähme, waatame mis sääl on. Kui me tuleme, on rõõm otsas!

9. etendus.

Endised (ilma) Betty ta. Walzl.

[Walzl wäga warimult, sissekäigu uksest, pühib hinge otsesiselt ja wajub toolile laua juures, mille pääl Rohrbeeri tsilinder on. Paneb oma chapeau claque laua pääle.]

Rohrb. [kargab üles.] Walzl! . . . Kuidas on? Kui palju on meil?

Walzl. Juhat seitsesada kolmeistkümmend!

Rohrb. Sa teistel?

Walzl. Üks rohkem!

Rohrb. Rohkem, see on ju liig!

Walzl. Ja, meie oleme valmis! Kui te mind ka pahurpsidi pöörate, minu suust ei kuku ühtegi wäljat enam wälja! Schermann'i mehed on küll ka valmis...

Rohrb. Aga... siis olen ma ju läbi kukunud?

Walzl. Kui härra Strohmeier veel mõnda ei leia...!

Rohrb. Strohmeier! Kingsepp! Söber! Te peate nüüd aitama! Kärust kahte wäljat peate te ometi veel kokku santida wäina, muidu on otsas! [Wäljub jälle toolile.] Näin on otsas!

Walzl. Siie hädabdate? Mis pean mina siis alles ütleva? Siie olete esimene, kes mul läbi kukub - minu äri on moksas! Härra Strohmeier - mõtelge järele - võib olla olete te kuhugile nurka kaks sisse kigutatud wäljat ära unustanud! Kui see ka prakka-kaup on... Hääl on hääl...

Rohrb. Mõtelge minu ilusa lesknaava päa.

le: väinse mehe hääks.

Walzel. Härrad tunnevad ju nüüd ise
seda äri!

Strohm. Mul on üks mõte!

Walzel. Tal on üks mõte! Ärgel teha
lahti lauke!

Rohrbeck [kargab üles] Sõber! Kuid te
need kaks häält leiate - nõudke minu
käest, mis te soovite.

10. etendus.

Endised. Fritz ja Anna [sissekäigu
üksist.]

Strohm. Mis ma soovin? - Härra von
Rohrbeck - kudas on nende kahe pulm?

Rohrbeck. Pulm? Nende kahe? Ah see!

Minupärast kas wõi homme. muretse-
ge mulle ainult need kaks häält!

Fritz. Anna!

Anna. Fritz! [Kaelustawad.]

Strohm [säpradele.] Fulgi siis!

Schatz. [tasa.] Kust sa siis need kaks
walijat walja wõtad?

Strohm. [nisama.] Röstmeierid - Röstmeierid, need olin ma koguni ära unustanud!

Schatz. [nagu üleval.] Aga need on ju Petzi sõitnud veini katsuma.

Strohm. [nagu üleval.] Kas sa nägid, kuni nad ära sõitsivad? Kas sa raudteejaamas olid? - Koh, näed, siis ära räägi ka midagi! Julge, ütlen ma - täna peab väike mees näitama, mis ta väib. [Ära.]

Schatz. Wiskecil ja Hammerl [temale järle.] Elagu väike mees! [Ära.]

Walzl. Härra von Rohrbeck -

Rohrb. [wäsinult.] Mis?

Walzl. Kui te tänasest päewast üle elate, võite te Wiskecili wana sõjamehe ülikonda rahuga kanda - lahingus ei oleks te ka rohkem wärisenud! [Wõtab Rohrbecki kübara toolilt ja tahab seda lahti teha.] Ära neetud lüks. Ah, see on ju teil kübar! Ma istusin ainult ta pääl! [Wõtab oma chapeau - claque, ruttu ära.]

Pr. Strohm. Süües tige ennast, härra von

Pohrbeck - kui teid ka ei walita - meie
hoiame ometi teie poole!

Pohrb. [närviliselt, mõtted laiali.] Ma
täna...

Pr. Strohm. Wõtkse hääks! Meie oleme ju
niid sugulased! Niid peate meid al-
les tundma õppima! O, meie hoiame
kõrku oma süpradega!

Pohrb. [kes wahepääl ämbli aknast alla
on waadanud.] Aeg lähub edasi ja kedagi
ei ole näha. Hülluks wõib minna!

Anna. Aga mis pärast ei lähe te siis ise
sinna ja ei waata järele kuidas arjaku-
gu on?

Pohrb. Et nad mind wälja naerawad, kui
asi wiltu lähub.

II. etendus.

Pr. Strohm. Pohrbeck. Anna. Gustav.
Kindl.

Pohrb. [kuna talle Kindl wastu astub.]

Kindl! Mis teie siis tahate?

Kindl. Wabandage - ma unustarin ära -

Therese preili andis mulle siin selle kirja-
kese, kui ta ära läks.

Rohrb. Kiri Therese käest minule? Mis see
siis peal tähendama?

Kindl [teeb Therese häält järel.], Andke
see papa kätte. "ütles ta. [Ära]

Rohrb [avab kirja ja loeb.], Armas papa!
Ma ei võinud teistki! Minu süda... ma
pean temaga ühes minema... armatus.
Aga, see on ju... ei, see ei või ju olla!

Plehku... plehku pirstnud?

Anna ja pr. Strohm. Therese preili?

Rohrb. Seda veel! Seda veel! Minu tütar!
Plehku pirstnud! Kui seda minu wali-
jad teada saavad!

Pr. Strohm. No see on aga! - Plus skandal!
Kui see see peenike kasvatus on -!

Rohrb. [jämedalt.] Ma palun - rääkige
teie ka veel! [Walitsels enese üle enesele]

Kell neli wiskan ma nad kõik wälja!

[Kõwasti.] Kui ma selle tüdrukku kätte
saan...! Plehku pirstnud? Aga - see ei

125.

ole ju sugu wäimalik!

12. ctendus

Entised. Therese

Anna. Issand Jumal, sääl ta engi
kiiri ta siis tuleb?

Therese [nut ab.] Härra Hübler ei oleud
raudtejaamas.

Rohrb. Mis? Sa julged weel sija sisse tulla?
Sina... sina...

Therese [nuksub.] Ma ei tee seda teine-
kord enam!

Rohrb. Tule sija, sa üle annetu inimese-
loom!

Pr. Strohm. Hirmus häbi!

Rohrb. Palun, seda ütlen juba minna!

Pr. Strohm. Ma ei ütelnud ju midagi, ai-
melt seda, et see häbi on! Kui mulle
minu Anna sedawusi teeks aga sellens
on ta Jumalale tänu liiga hästi kas-
watatud!

Anna. Aga, em!

Rohrb. Ma rordan weel rord, et see minu

asi on -!

Pr. Strohm. Palun, palun! ^{Wah} ütlesin ma siis midagi? Ühes majas, mille hääks me nuppalju teinud olime, tohib ometi veel sõnakene rääkida! Aga muidugi, see on see tänu! [Anna poole pöördes] Siin isa jookseb ümber ja sandib wäljaid kokku, ja mulle keelatakse siin rääkimine ära, nagu oleksin mina plehku pistnud!

Rohrb [wihast] Preua Strohmeyer, miina. [Walitseb enese üle] Kui ainult walimised meöda oleksivad! [Sturesele] Sa lähed nüüd oma tüppa ja ei tule enne wälja kui ma seda sulle luban - kas saad aru?

Pr. Strohm. [hakkab naerma] See on kõik see karistus...! Aga ei tohi ju midagi rääkida.

Rohrb. Wabandage - kas mina olen isa wäi ei?

Pr. Strohm. Mis mina siis tean!

Rohrb. Sie olete - [Walitseb enese üle.]

Räänige aga edasi! Räänige aga edasi! Wie minuti pärast saab kell neli, siis on kõik mööda! [Enesele.]

Ko see lendab! [Thoresle.] Noh, edasi - oma tupp! Muudu - sa tunned mind!

Anna. Subage, härra Rohrbek, et mina -

Rohrb. [karjub talle näsku.] Oma tupp - ütlesin ma! - Ah so, teie võite wälja jääda. Ma olen juba päris segane!

13. etendus

Rohrbek. Pr. Strohmeier. Anna. Fritz.

[Suis.] Therese. [Sõpurs.] Strohmeier.

Schatzinger. Hammert ja Wiskocil.

Fritz [rittu parem. poolt.] Ann! Ann! Wa-

limine on -

Rohrb. Kas Strohmeier sai need kaks häält...?

Fritz. Ja sai nad!

Rohrb. Suis olen mina walitud?

Mina olen walitud! Kas te secha kuubsite, proua Strohmeier? Mina olen

walitud! Ah, seda pean ma Theresche.
 [Awab pah. p. unse.] Dule wälja, The-
 rese. [Therese unse pääl.] Sa ei pida-
 nud ennast küll hästi ülewäl-aga sa
 ei teadnud ju sügugi, et sa ühe - et sa
 ühe linnanoimkogu liixme tütar oled!
 Eks ole, kui sa seda teadnud olessid?
 Therese. Papa!

Pohrb. [kaelus tab teda.] Ktle: papa
 linnanoimkogu liige!

Anna. Soowin enne, härra Pohrbeck -

Pohrb. Härra linnanoimkogu liige sil-
 danse nüüd minule! Ah, wümar-
 ometi! Wümar ometi! [Käib häär-
 meel edasi-tagasi, jääb pr. Strohmeieri
 ette seisma.] Wöh, mu ammuline proua,
 kas teil nüüd wäl midagi minu
 majas ei meeldi? Palun, orge häbene-
 ge midagi - nüüd ma olen walitud,
 nüüd olen ma teie teenistuses -

[Strohmeier, natuke hääs tüjus, astub
 Schatzingeri, Hammerli ja Wiskseliga

sisse.]

Sisse astujad. Elagu!

Strohm, Rohrbeck! Härra linnarõu-
kogu liige! - Noh, kas väine mees tegi
oma asja hästi?

Rohrbeck [uhkelt] Ma tänan teid, mu
armas! See oli ju iseenesestgi mõista,
et hää asi võitma pidi...

Schatzinger, Wissoeil ja Hammerl. Soo-
wine õnne, härra linnarõukogu liige!

Rohrb. Armsad inimesed - ma tänan
teid. Olge julged, et ma oma kaaskoda-
nikkude usaldust... hnn ja üldse.
ma võin ütelda, et mis ma ära teinud
olen -

Strohm. Aga sõbrakene, me oleme ju
oma keskel. Meie teame ju, kuidas sel-
le kaaskodanikkude usaldusega
lugu on. Eks ole Hammerl? Sublisti
sisse vedanud oleme me terve selle
valimise komisjoni. Na, ärme
räägime enam sellest! Mis sündinud

on sündinud! Pääsi on, et meil enamus on! Soeme eiige midagi. Siin on ju veel weini! [Wõtab klaasi.] Sule siia, linna nõuukoogu liige - ütleme teineteisele sina!

Rohrb. [kangelt.] Armas inimene, ma arwan, teie ei tohiks enam juua! Teil on ilma selletagi juba.

Strohm. [häärudamliselt.] Väike kile, mis? Nu ja, aga see ei tee midagi. Nii - sugusel päeval kui täna, peab iga kodanik, kes oma poliitilisi kohustusi täitnud on, tubli päätaie wõtma!

Sule aga, ära ole nii igaw, wemas. linna nõuukoogu liige! ... Sulge kõik süa, laseme teda elada, seda wärsket linna nõuukoogu liiget! ... [Naerab hääl meel.]

Kõik. Elagu!

Rohrb. [kindlamalt.] Ma tänan teid, mu härrad! Härra Strohmeyer, ma pean tõesti paluma! Oli mulle küll suureks lõbus ... Aga te saate aru ...

et sõprusel ka omad piirid on.

Strohm. [vaatab talle otsa ja jääb
aegajalt inka kainemaks.] Mis?

Wiskocil, Hammerl ja Schatzinger. Mis?

Strohm. Mis see oli? Ja... ma usun
keguni, see peab tähendama: valinud
olete mind - katsuge nüüd, et mine-
ma saate!

Rohrb. Ma ütlesin ainult, et ma prae-
gusel silmapilgul. minu meel kohu-
sed...

Strohm. Kas kuulsite? Mille peame
minema! Meid viskab ta wälja! Meid!

Walijaid! Wäikest meest, kelle hääl
ometi kord midagi tegema peaks!

Noh, algus on ju õige kena!

R. Strohm. Mille keelab ta juba enne
rääkimise ära!

Strohm. Ah nüüsi oli see arvatud?

Enne valimist olime me head sõb-
rad - nüüd oleme me rämps, mis
välja visatakse, nagu oleksime me

kerjama tulnud? Ah, see on auus,
seda pean ma ütlemä!

Rohrbeck. Härra Strohmeier! Ma kee-
lan niusugused ütelsed ära!

Strohm. Oh - olge nii häa! Mis pärast
te üldse meiega nii palju tege-
mist teete? Meie oleme ju ainult wali-
jad... päale valimise! Wähem ei
wõigi enam keegi olla! Ärge häbe-
nege midagi, kutsuge oma majahoidja
mis te siis meiega nii pikka juttu
teete? Teil on ju... „kaasodanikkude
usaldus!“ Mis - härra linna nõukogu
liige? Hahaha! Muud kui naera!

Rohrb. Nüüd on mul aga küllalt. Mi-
nu enese majas ei ole mul ometi tar-
wis niusuguse paikaja kingseppa -

Strohm ja teised. Paikaja kingsepp.

Rohrb. - ennast testada lasta! - Härra
Strohmeier, taltsutage ennast, wõi
sääb on -

Fritz. Omu, ma wannutan teid!

Robert. Ah! Sina ligutad unant ka!
Kana küllalt olen ma seda alla veela-
nud et sa selle kingsepa mamsliga -

Pr. Strohm. Palun, sellel on ots pääl!

Anna. Aga ema -!

Pr. Strohm. Ots pääl - ütlen nüüd mina! -

Arvate teie ehk, ma lasen oma süü-
tat tütarit naiseks esel majasse
mehele minna, kus maja tütreid pleh-
ku pistavad nagu perus lüüms
wõimehe hobused? Kuni sünnamaani
wõite teda tukatite sisse õmmelda,
oma härra wennapõega, aga king-
sepa mamslit ta ei saa - sest meie
peame oma häast nimest lugu.

Fritz. Em, ütlege mõni häa sõna. Te
olete ensituses.

Robert. Milles ma olen? Sina - ma unnan
sulle nime, hoia unant! Mina olen
linnanõunikuks - ja millesgi muus ei
ole ma, kas saad aru? Ja nüüd tahan
ma rahul saada oma majas, niideti

kutsun ma teiesti majahaidja

14. etendus

Endised. Walzl.

Walzl. [aritatud ilma hingeta parem. p.]

Härra Rohrbek! Härra Rohrbek!

Rohrb. Mis teie siis tahate? Mis jocosmi-
ne see siis siia sisse on, nagu vleks siin
mõni kerts? Ma ei salli seda edaspidi
enam.

Walzl. Aga, ma palun teid...! Ma ei saa
mitte. Ohku...

Strohm. Sulge meiega ühes ära! Sellele
härrale on linna-nõu-kogu liige paha
hakanud!

Walzl. Linna-nõu-kogu-liige! Kes?
See? Mitte põrmugi!

Rohrb. Mis?

Walzl. Pettus avalikus tulnud! King-
sepp-walimisedeli wõltsimine! Pörl-
meier ei ole sugugi linna. Protest-
skandal... [Wajub toolile.] Walimine
tühjaks tunnistatud.

Pohrb. Fuhjans tunnustatud: "Siis pean-
sin mina.

Walzl. Algusert päale hakkama!
Hinnus teis aga ärge julgust kaotage-
mina olen ju teil alles... ja väike mees...

Strohlm. Alh. "Ja teda peate te müüd
ka tundma õppima! Julge sõbrad,
wanamoor, Anna! [Säprade ga
kärsikäs.] "Väike mees aitab müüd
iseennart!

Schatzinger, Hammerl, Wisnoel [kar-
rates] "Väike mees aitab iseennart!

(Eesriie.)

Neljas waatus.

Sinise kuu wõrastemaja, aed lau-
dädega. Päägapsel aiasaal ukse ja mē-
lemal pool akandega. Kus kaks ardet
kõrgel. Täbi akente näeb saali, kus wali-
mise krossidek ära peetakse ja mis juba
pooleni walijaid täis on. Parem. pool
sissekäik aeda.

1. etendus.

[Saandade juures uksinud wõrad.]
Pichler [naese ja lastega lauci juures
pahemal pool. Saali ukse juures.]
Wiskocil ja Hammerl [kes igat walijat
teretawad, wahetewahel mõnda ka ta-
gasi saadawad millele siis ukse elaw
labirääkimine "jardneel"] Peremees,
Kellnerid. Wõrad. [Parast.] Stroh-
meyer. Schatzinger. Pr. Stroh-meyer ja Anna

Peremees [parem. poolt kahe kellneriga, kes ölut teevad.] Edasi! Edasi! Ja pange tähele maksima peab kohe! Nurgust valimise koosolekut võib ka politsei ära lõpetada - siis oleme me pärast oma õllega niiva paal! Niisuguse klaasi eest kohe raha - aga viisakalt! Kes mitte viisakas ei ole, selle viisakan ma wälja! [Sertab nusi külalrri.]

Mul on au, mu härrad! Wäljad?

Palun, koosolek on sääl!

Pichler [lööb klaasi pihhta.] Peremees!

Peremees [ruttab tema juurde.] Seie soowite?

Pichler. Õlu on täna ära lahtunud!

Peremees. Aga palun - päris wärskest wärskest.

Wärskest katsute Pilseneri? [Wütab täidetud klaasid laualt ja kutsus kellneri]

Alwis! Pilseneri sanstite! [Pööl waljusti.]

Eduard lasku selterst senka, siis wä-
hutada paremini [Pichlerile.]

Ma ütlen Pilsenerike! Küll te näete! Härrad

sääl sees ei joogi muud!

Pichler. Missuguse kandidadi valimise -
koosolek siis täna on? Schermannni või
Pohrbeeki?

Peremees. Ei kummagi oma! Schermannist
ei teata midagi kindlat. Ja Pohrbeekiga
on ka asi lõmbak! Täna on Strohmejeri
meeste koosolek...

Pichler. Ah selle kingsepa, kes nüüd
igal pool ümber kisab?

Peremees. Ja - Ei oleks uskunud, et sellert
kord veel niisugune mees saab - eks ole?
See peab teile aga kõnesid...! Aga waban-
dage - [Kellner toob õlut.] So, see on
õlene mis õlene, mis? [Kellneriga ära
saali.]

Pichler [naesile.] No, kui nad nüüd king-
seppasid waliwad, peawad pärast wist
studeritud mehed saapaid tegema.

Strohm. [naere, Anna ja Schatzingeriga
pah. p. eest. Wäga äritatud.] Istuge
niskanaks siia [wiib neid esimese laua

juurde pahemale poole ette] ja laske
emale midagi tuma! [Säheb saali
ukse juurde.] Kuudas sus ari wälja
näeb!

Wiswoel. Hää. Ainult natuke aega -
mööda nihkub!

Schatz. Noh, aega on ju veel!

Strohm. Wäiks wõhem täis olla! Inimesed
teawad emeti, et mina rōnet pean!

Et te mul Rohrbeeri muhi sirre ei lase!

Hammerl. O-me hoia me juba silmad
kahti!

Schatz [waatab läbi akna ja teretab]

Sees on kõik ainult meie mehed.

Strohmeyer. See on hää. Küll me neile
juba näitame mis waba walimise kees-
olek on! [Säheb laua juurde tagasi.]

Laske emale niikaua midagi tuma!

Täna on proowivalimine! Pange tähele
mitte ühte häält ei saa see kärkwares,

Rohrbeek! Elagu Strohmeyer! Elagu
wäike mees!

Dr. Ströhm. Ah, jäta järele, ma palun sind! Wümanne säre en juba pandi-
majas, ja sul ei ole muud midagi
pääs kui see rumal walimine!

Ströhm. Josephine - ma ei salli neid
kapitalistleri kõnekäänurid! Kaas-
kodanikkude usaldus en natuke
rohkem kui nänne säre!

Dr. Ströhm. Noh, pane siis kaaskodix-
kude usaldus omale selga ja lase
teda peseda, kui ta mustaks läheb.

Anna. Ema!

Dr. Ströhm. Sellepärast, et see türi on!
Selle rumala walimise pärast läheb
kõik wiltu. Enne tegi ta vähemalt
wahete wahelgi tööd - nüüd ei tee ta
muud kui jookseb ümber ja raagib
rumalusi!

Ströhm. Naine! Ah mis - ma ei wihasta
ennast ilmaaegu temaga! Schatzinger,
ütte temale, kes ta mees on.

Schatz. Ja teie härra abikaasa... sääl

ei ole midagi ütelda! Seda walitakse!

Wäike mees meie linnajaos on tema poolt -

Strohm. Wäike mees on üles ärganud!

Maha rahwa kummajad! Elagu Strohmeyer! Mis?

Schatz. Paudne pää! Mis ta tahab, see sunnib!

Pr. Strohm. Ütelge talle, et ta raha tahaks saada!

Strohm. Raha! Iksa raha! Ära mõtle iksa enese päale. Mõtle rahwa päale.

Pr. Strohm. Mis lähib rahvas mulle korda? Kas mina ehk rahwa hulgast olen? Seda palun ma väga. Ma olen, Sunnalale tänu, neli aastat ühe professori juures.

Strohm. Kolm! - Sa ülepää, pea suu omast professorist! Kui walijad seda kuulwad, on kõik ots! Tule, Schatzinger, lähme sisse! Wäikese mehe hääks peab ükskord ometi juba midagi tegema!

Anna Aguirre y de Arce

En el día de hoy, 15 de Mayo de 1900, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

En consecuencia, he sido recibida en el cargo de Jefe de la Sección de Instrucción Pública, en el Departamento de Instrucción Pública, en la ciudad de San Antonio, Texas.

Strohm. Anna! Istu! Mis see siis tähendab?

Pr. Strohm. Aga, Engelbert - kassa siis ei kuulnud? Kaks sada kuldnaat viis ja kümme protsenti tüvikāndi... wõi mis see oli! - Nüüd wõite abielusse astuda, mina luban seda!...

Muruta teda, kui palju ise tahad.

Strohm. Kas sa istud! - Ja sina wana-moor, ära räägi asjadest, millest sa aru ei saa! -

Pr. Strohm. Aga -

Strohm. Wait - mina räägin. mina olen nüüd üks awalik isik nüüd on teonid teised! - Härra Rührbeek, mul on wäga kahju - aga teie olete ühest perekonnast.

Fritz. Teie teate ju, et ma omuga päris lahku olen läinud teie pärast ja -

Strohm. Ükskõik! Teie olete ometi säält päri suurimikude seast, kes wäseid inimesi juba lapsust päält.

wälja imewad. . . ammega pääle hakkates.
Dr. Strohm. Aga mees! Kaks sada kuldmat
 kuus!

Schatzinger. See on ihus summakene!
Strohm. Ja ma ütlen ei, sest et ma rah-
 wamees olen. ! [Poolwaljusti] Wäid seda
 neile sääl sees jutustada. ! [Saalis lä-
 hewad häaled waljumaks.] Gule, kohus
 kutsub - lähme hakkame pääle! [Kuna
 ta Schatzingeriga saali lähub.] Seda-
 wiisi jääb siis. Sina awad koesoleku ja
 annad kohe sõna mulle! Et sa aga
 kedagi teist enne rääkida ei lase!
 Kui ma walmis olen, lased kohe häaled
 ära wotta, et waba walimine oleks - kas
 saad aru? [Lähub Schatzingeriga saa-
 li, kus elada hüdmised kestawad]
Wiskocil [walijat, kes juba mitu korda
 walimise saali on tahtnud pugeda, waest
 kinni hakkates.] Kas te juba jälle siin
 olete, teie salakvi! ? [Wiskab ta aiast
 wälja, siis ära walimise rummi. Üks ja

aknad pandakse kinni.)

Fritz. Ei, niid lähel asi aga türti juba liiale! Niiviiri ei lase ma endaga ümber käia! Meie väime ju warti oma kõrge - kihlust puhitseda?

Anna. Ja, aga mis me siis tegema peame?

Fritz. Abielusse astuma! Kui me niikaua sodata tahame, kuni kõik ja'utlewad...!

Pr. Strohm. Teil on õigus - ma ütlen seda ka! Kaks sada kuldnat kuus -

Fritz. Ja kümme protsenti!

Pr. Pichler. Tere õhtust, preua Strohmeyer!

Pr. Strohm. Aa, preua von Pichler! Tere õhtust!

Pr. Pichler. Kas see õigus on, et teie meeste - rahwas walitakse?

Pr. Strohm. Muidugi! Noh, suur on see ju küll on, kui sa nii mõtled... aga -

[Käigivad elawalt ühe laua juurest teise juurde.]

3. stendus.

Pichler. Pr. Pichler. Pr. Strohmeyer. Anna. Fritz. Hammerl. Gustav. [Pärast] Rohrbeck,

Therese (ja) Walzl.

Gustav [parem. p. eest.] Ah, sääl sa ju
 oled, Fritz! Ma tahtsin sulle ainult veel
 ütelda... Jere õhtust, Anna preili - te wa-
 bandate... paar sõna äri asjus... [Räägib
tasa Fritziga]

Walzl [Rohrbeeri ja Theresega parem. p.
tagast.] Aha! Mis ma teile ütlesin?

Sääl on ingel tulise möögaga ukse
 ees. See ei läse kedagi meist sisse!

Rohrb. Aga - see on ju avalik walijate
 koosolek! Ma tahtsin ometi näha...!

Isu sias, Therese, küsi omake õlut...
 wõi jäätist... wõi mõlemaid! Sulge,

Walzl! [Sahab uksest sisse.]

Walzl. Mis teile meelde tuleb! Waadake
 seda meest lähemalt - see on näppade
 poolt suurim! Istuge rahulikult
 preili juurde ja laske mind teine -
 tada - ma wun teid ja meie mehed
 kõik sisse!

Rohrb. Minugi pärast! Aga tehke ruttu,

muidu jääb hiljaks. [Ustub paremale poole taha Therese juurde.] Waadake, kuidas ta sinu poole kõõritab, see waba-tahtlik püssirohuwaadi wahit? Sa aimab midagi! - Kellner! Olut!

Gustav [Ditzile] Ela siis hästi! Peimeta kõik ära! Ma seidan weel täna wabriksusse... ja siis edari...! Jumalaga, Anna preili!

Anna. Kas teil siis nii suur rutt on?

Gustav. Ma tahan ära saada. Äri-
asjad teineta Ditz - ja ma ei tea tõesti mitte mis muu asi mind siin weel tagasi hoiaks.

Anna. Minge ikka, olge awalik. Te mõtlete ju ometi ikka weel Therese preili pääle!

Gustav. Tema pääle? Ah, sääl te eksite rängasti - Therese on mulle nii üks puhas - nii üks puhas...! Ma ei tea midagi ilmas, mis mulle nii üks puhas oleks! [Räägivad edari.]

Walzel [astub Hammerli juurde.] ah, see on ju härra Hammerl! Kas te siin wahi-pääl olete?

Hammerl. Muidugi! - Ei ei tohi sisse minna!

Walzel. Ei tule meile ka mõttessegi! Palun teid - kui meil wahi-pääl-koosolekut tarwis on, teeme me selle omale ise! Meie juome oma õlle ära ja läheme jälle! [Säsa Rohrb.] Pöörake üles hündke "makssta" ja minge! Küll ma teid siis kutsun!

Rohrb. Aga kindlasti! Me peame sisse saama! - Makssta! Jää sina niikauaks siia, Therese, ma waatan järele kas meil mehed kõik koos on! [Küna Therese üles tõusta tahab.] Ei, ei, jää sina aga! On parim kui et sa üksi kodu istud ja muretsed! Oled päris kahwatuks jäänud sellest rumalast juhtumisest saadik!

Therese. Papa!

Rohrb. Mu ja - ma ei ütle ju enam midagi!

[Kellner tuleb ta marssal ja lähel siis
pahem. poole taha ära.]

Gustav. Ärge pange siis pahaks, Anna
preili, kui ma natuke äge olin. Ma olen
nüüd mõnikord väga närviline!

Mis äri -

Anna. Sa wana armastus! Ma tean
juba!

Fritz [naerab.] Wammu alla wennas! Sellega
sa emeti walmis ei saa! [Aegamööda
lähel pimed amars, saalis pandakse
tuled põlema.]

Anna [naerab.] Sina - Fritz!

Walzh [Thereseli.] Te wabandate! - Aga
nüüd ma pean selle hürle sääb pek-
ki näitama! Ma pean selle härra
säält ära saama nii nagu ma teie
isale lubasin. [Tõuseb üles, astub Ham-
merli juurde, naerab enese ette.]... Teie
olete õnnelik inimene -

Hammerl. Mis pärast siis?

Walzl. Noh, kui inimesel miisugune ilus noor naene on. hm, kas ta ei ole mitte miisugune piirk. walgete juurtega.?

Hammerl. Ees loxid jah!

Walzl. Ees loxid, jah! Oige jah. - Kellner, veel üks klaasike!

Hammerl. Mis pärant te siis seda küsite?

Walzl. Te elate ju Keskmilitas. number 46?

Hammerl. Teisel korral. korter 14.

Walzl. Oiges! Plus aed see siin..!

Hammerl. [lähel tema juurde] kind üteldi mulle aga, mis te minu naerist...

Walzl. Ma näekisin nii müüdu!.. See on wend kroonuteenistuses?

Hammerl. Wend? Ei, üks kaugelt sugulane...

Walzl. Ah so! Sugulane... ja kaugelt veel päälegi! Ma ei tea, mulle näitas see sugulus lähem olewat... sääl akna juures...

Hammerl. Mis? Akna juures... temaga? Siis on eti jälle? Kui ma selle poisikät-

te saan-!

Walzl. Plus inimene! See unisorm...
peenikesed wurrud...! Wõib olla oli see
ainult jumalagajätmise misku...

Hammerl. Misu? Koh siis pean ma -

Walzl. Aga, härra Hammerl! Kui
selle aja sees keegi sisse läheb...

Hammerl. Lätku mind rahule - see on
mulle ükstais kõik! Ma pean koju mi-
nema... ma tahan tal kõwad kuu-
maks kütta...

Walzl. Mis te sellest saate? Mitte nii
ülepeäkaela! - Teie peate targem ole-
ma! Teate mis? Lõõkske koju, waa-
dake järele kuidas sääl lood on -
aga arge laske midagi märgata!
Ma waatan siin niikaua teie eest
järele -

Hammerl. Ma tänan teid! Te olete häa
inimene! No, oota sa täinaks, sul-
le annan ma jumalagajätmise
misku. [Puttab pahem. p. ära.]

Walzl. Paljulõbu. - Nüüd tarwis meie
mehed siia kutsuda! Wabandage, The-
rese preiki, ma tulen kohe jälle tagasi!
[Säheb talle ruttu järele.]

4. etendus.

Pichler. Pr. Pichler. Pr. Strohm. Anna.
Fritz. Gustav. Therese. [Siis] Rohrbeck
ja kaks härrat.

Gustav. Nüüd aga nüümsast korda ju-
malaga! Ma pean minema, muudu
jään rongile hiljaks.

Anna. Kui teil siis tõesti nii suur rutt
on: wõh siis, hääd reisi! [ohkab] Wae-
sest Theresest on mul tõesti kahju! Ta
on nii muutunud - sestsaadik!

Gustav [ruttu.] Muutunud on ta? Kui-
das nii? On ta haige? Kas tal midagi
wiga on?

Anna. Wõib olla - olete teil see wiga!

Gustav. Ah, nii arvate te seda! Ei, sel-
lest ärme parem räägime. Selle jaoks
olen ma enese meelent liiga häa!...

Et tiine ta istuma jättis, siis pean mi-
na nüüd. ? Oh ei! Oh ei!

Pohrb. [kahe härraga ruttu tagart. pah.
psolt.] Kus siis Wälz on? Oh, mu här-
rad, üks on waba! Siis muudkui sisse!
Nüüd näitame selle kingsepale!

Therese [türsib üles] Aga - papa. !

Pohrb. Jää istuma! Nüüd kutsuvad
kõrgemad kohused. Kõige eriti
olen ma oma walijate pärast - siis
oma lapse pärast! [Härradele.] Kas
te kuulsite seda? Nii räägib rah-
wanees! - Õelasi, mu härrad! [Awab
ukse.]

[Strohm, kōuet on kuulda. Õlawad kii-
duawaldused. Minu härrad! Wäinese
mehe hääks peab ometi kord juba mida-
gi tegema! Nüüd kiidawaldused. Pohrb.
ja tema kaaslased astuvad sisse ja pa-
newad ukse kinni. Saalis on liikumist
näha.]

Anna [kestaktmata tagasi on waadand,

tasa Fritzele, kes Gustaviga räägib.] Sina-
saal istub ju Therese. Pst! Mitte ütelda.
Seda lase mind teha! Härra Hollmann!
Weel üks sõna!

[Kellner paneb aias laternad põlema.]

Gustav. Mis siis?

Anna. Ma tahtsin ainult... aga see ei
huvita teid ju sugugi, nagu te ütlesite.
Elage hästi!

Gustav. Mis siis on?

Anna. Ah, midagi, ainult Therese pereili
pärast... et ta viimaks ometi kuidagi
ennast trööstima peab!

[Fritz on Therese juurde läinud, teda tere-
tanud ja tema juurde istunud, nii et
nad pak. p. paarile seljaga on. Oma ta-
sase kõne ajal vaatab Therese enne
ilmatanult, siis mitu korda ettepoole
ja tahab ära minna, Fritz hoiab teda
aga igakord tagasi.]

Gustav. Trööstima? Mul on väga kahju!
Ma ütlesin juba teile: selle jaoks olen

ma enese meelest liiga häa!

Anna. Feie? Ja kes räägib siis teist? Ar-
wate, et mehi küllalt ei ole, kes nii ilusat
noort tüdrukut häameelega walmis
ei ole tõõrtima? Kümme iga sõrme
jooks! On ka juba üks leidnud.

Gustav. Kümme! Muidugi! Seda wain
ma juba arwata niisuguse kergemeel-
se, rikutu d inimeselooma juures!

Anna. Mirpärand te siis niivõisi sõi-
mate? Wõib peaaegu arwata, et see
lugu teid ometi natusse aritab! —
Ja selle juures on ta teile ometi nii
uskstapuhas...! Nii uskstapuhas...!

Gustav. Seda ta on ka. Kas ma ehk
aritatud olen? [Säsanini] Ja kes on
siis juba leidnud? Kes siis?

Anna. hoh - tõõstija! Ja olla wäga
kena inimene

Gustav [aritatud]. Ahur on ta!

Anna. Aga härra Hollmann!

Gustav. Küll ta juba wõrti näeb, mis

kasu tal temast on - niisugusest eeslist!
Anna [kiinvalt.] Praegu oli ta alles ahv!
Gustav. Kuu ma ta kätte saan, kütan
 ma tal kühvad kuumaks - niisuguse
 ninasarvix.

Anna. Kuid on loomade koos! - Här-
 ra Hollmann, härra Hollmann! Tri-
 mise kohta, kellel see luugu ükspuhas on,
 töötate teie nature liig tugevasti loodu-
 se teadusega! Aga... pst, waadake sin-
 na! Meie taga, istub ta temaga!

Gustav. Kus? - Üksi? Võõras temajas?
 Mees terahwaga? Aga see on ju...! Ei,
 see on liig! [Ruttu sinna.] Mina si-
 mu asemel häbeneksin ometi ühe -
 Dritz!

Anna [en järel tulnud.] Ah, see on ilus!
 [Kuna Therese ära tahab minna.] Aga,
 Therese preili, mis teile mõttesse tuleb?
 Täage aga sias! Härra Hollmann
 ei tee teile midagi. Female olete teie
 niasama ükskõik, nagu - tema teile!

Gustav. Sa. see tähendab... ei! Ohk äieti -
See ei -

Anna. Uigus! Näete, see on selge vastus -
Seis reisite ära - kauaks ajaks, võib olla
igaveseks; - siis räägitakse enne hää -
meelega kõik südame päält ära, eks ole?

[Kuna Gustav ja Therese wäikides maha
wahivad.] Tule, Fritz, ärme eksitame!

Sa näed ju, et nad südame päält üks -
teisele kõik ära räägiwad! [Fritziga
jälle ette. Siinkummine saalis läheb clawa -
maks, wahete wahel on hünideid ja jutu -
kõminat kuulda.] Mis see siis on? -

Wõib olla on saäl sees veel karelus?

Fritz. Ah - mis weel! Nad katsumad
ohk - kelle arwamine kõige kõwem on!

Therese. Jumalaga, Gustav!

Gustav. Jumalaga, Therese!

Therese. Sa sõidad siis... päris ära?

Gustav. Sa. Mis ma sin ka tegema pean?

Therese [ohkab.] Muidugi!

Gustav. Jumalaga.

Therese. Sumalaga! [Ulatab talle näe ja istub]

Gustav. Sumalaga! [Istub Therese kõrvalle]. Mis... missugune väike käsi sul on!

Therese [kurvalt]. Mis kolmveerand! [Gustav kumardab ja suudleb tema kätt]. Aga... aga Gustav! Mis sa siis teed? Sa suudled minu kätt! Ei, seda sa ei pea mitte!

Gustav [truuudamlikelt]. Sun oleks mulle ju küll armsam!

Therese. Gustav!

Gustav. Therese! Sa? Theresekene! [Suudleb teda].

Anna [Fritzile]. Ah - need teevad oma asja hästi! [Fritz waatab sinna, suudleb siis Annat]. Aga mis sina siis teed?

Meie oleme ju ammuigi kihlatud!

Fritz. Sead - külge hakkab!

Gustav. Sa nüüd, Theresekene... nüüd sõtame kohe siin, kuni isa wälja tuleb - ja?

[Kära on wimise tipuni jõudnud, uks

Kirstanse lahti ja Rohrbek wisatakse
 ühes oma kaastartega suure kõraga
 wälja, mille pääle üks jälle kinni pandakse.]

Fritz. Mulle näitab, säält ta tuleb juba!

Rohrb. [kuna ta tripiartmete pääl kinnis-
 tal.] Ma protesterin iga wägivalha wastu!
 Ma tummistan.

Therese. Papa! Mu Jumal, kuidas sa wälja
 näed? Mis siis juhtunud on?

Rohrb. Ära küsi nii rumasti! Süle, läh-
 me! Kus ma teerust ja rumalust näen,
 säält lahkun ma. Waligu nad keda
 tahawad. ! Süle!

Gustav. Härra Rohrbek, mina -

Rohrb. Mis? Teie olete ka siin! Teie nägite
 ka, kuidas mind. ?

Therese. Aga ei, papa - ta ei waadanud
 sinna poolegi.

Gustav. Teisti mitte.

Rohrb. Ah so! Aga sääl sees on üks ku-
 patus koos - hirmus! Teate - kõik sodi,
 mis wäikeseks meheks nimetatakse!

Sellega on kõik ära rääeldud! Ah-mind
ei näe nad enam! Ühe lihtsa kingsepa
kõrwale ei saa ma ennast üldse
mitte -

5. etendus.

Endised. Walzl [walijatega pahem. p.]
Bimser [walijatega parem. poolt.] [Walzli
partei kannab tahwliit päal kingjaga: Elagu
Rohrbeck, Bimseri oma, Elagu Schermann!"]
Walzl ja Bimser [sisse astudes oma kaaslaste
le.] Siia, mu härrad! Nüüd me neile näi-
tame.

[Ruttawad mõlemad saali ette trepi ast-
metele.]

Walzl [Bimserit nähes.] Puharist ise, Bim-
ser!

Bimser [Walzlit nähes.] Täewatadise,
Walzl!

Mõlemad [kõrraga.] Kõrgesti auustatud
härrad! Suhtis silmapilk on meie
linnajao walijatele tulnud!

Bimser. Meie linnajao!

Walzl. Meie linnajao!

Mõlemad [jätkates.] Seadus kutsub wali-
 jaid walimirekardide juurde, et nad ühe
 asemiku saadaksivad sinna arutuses-
 se, mis selles seatud on, et tähtsaid
 arju enawalitsuse põllul korra saata.
 Murruna saab neid korra woolama,
 et sellele mehele oma usaldust kuul-
 tada, kes üksi selle usalduse wääriline
 on. Ja kes on see mees? Kes on kõige
 kohasem, kõige auusam ja õiglasem?
 Kes tohib julgeda tubli kadunud rōda-
 niku asemele astuda, kes kaks küm-
 nend aastat kõnide auustawaks inestu-
 seks sellel kohal seisis? Wartus ei wõi
 kusitaw olla. See mees on: - [Walzl.
astub Prinseri ette, teda täiesti warjates
ja temat üle karjudes] - härra von
 Rohrbeck. [Mõlemad räägiwad edasi]
 Oma sõprade tungiwa palwe pääle on
 ta walmis seda ohwrit tooma ja wali-
 mist wastu wõtma. Walige teda! Ja saab

selle aum kandjana kadumu väimur tüv-
tama, oma kaaslastele uhkuseks linna-
jaole aumiks. Walige teda! Meie hüüd-
sõna on: - [Walzl hoiab Bimserile kü-
bara suu ees] - Härra von Rohrbeck on
meie mees!

[Bimser kantakse ühe osa walijate
poolt ära.]

Walzl [higi otsesiselt pühkides] So,
Härra von Rohrbeck, ja müüd tulge ühes!

Rohrbeck. Kina? Weil kerd sinna sisse?
Mitte ialgi!

Walzl. Weil kerd? Kas te siis juba saäl
sees olite?

Rohrbeck. Need tored inimesed -

Walzl. Toimetasiwad teid wälja? Ja,
mis pärast lähete teie siis sinna sisse -
ilma kaaskodanikeude usalduseta!

Aga see on meil müüd, nagu te näete -
edasi siis!

Rohrbeck. Ei, mul on isu ära läinud - klop-
pimise jaoks ei ole ma ette valmistatud.

Therese. Prawo, papa! Jää aga meie juurde!

Walzl. Mis? Te muurate truudust? Ah, see ei lähe! See oleks ju minu jaoks päris äri seltsimine! Mis ma siis pääle pean hakkama, kui minu kandidaadid kõik nii õrnad oleksivad, et nad kogu esimese natukesel wäljawiskamise järel plehku peistawad? See oleks alles lugu! See on alles kaaskodanikkude usalduse märk.

Therese. Papa! Jää siia!

Rohrb. Ennast veel kard wälja wisata lasta? Ei - [Walzile] Saake älla härra Walzl - ma wilistan selle pääle! Minu härrad, ma tänan teid teie usalduse eest, aga -

Walzl. Ohu! Pidage, mu härrad! Mina ei wilista mitte! Kussoleks saäl sees peame laiali ajama! See on auuasi! Kandidadi me juba leiame, kui härra Rohrb'ek meid maha'jätab!

See on kõige tühjem asi valimise juures!
 Edasi-niud oleme need siin! [Avab
ukse.] Tõhke ruumi! Meie oleme wali-
 jad! Meie ei lase endid surmaks teha!
 [Ära saali kaaslastega. Siisumine.]
Põhreb. Tõeres rahvas-mis? Ma olen rõõ-
 mus et mul see kupatus kaalast ära
 on. [Kära saalis on wahapääl inka
suuremaks läinud.] Niid wõib ring-
 sepp kõnelda! Kui te ainult näi-
 nud ja kuulnud olexite, kuidas nad
 minuga ümber käiswad! Kas te ar-
 wate, et nad mind üldse rääkida
 laskiswad? Mitte maikugi! Ja kui
 ma proles terisin, et see ju awalik
 wabawalijate kues olex peab olema,
 siis... wiskaswad nad mind... üks...
 kaks... kolm... wälja! [Üks ristakse
lahti ja Strohm, ühes Schatzingeri
ja Wisveiliga wisatakse niisama
wälja nagu enne Põhrebek.]

6. etendus.

Endised Ilma Walzlita. Strohmeyer
Schatzinger ja Wiskocil.

Strohm. [kuna ta astmetel xomistab]

Ma protesterin! See on häbematus!

Ilma enese walimise kees olekul
ei lase ma enmast wälja wisata...

Pr. Strohm. [xargab üles] Teerukene!

Minu mees! Ja, Engelbert, mis siis on?

Strohm. Ma palun sind, hanna
sina ka weel pääle!

Wiskocil. Sähme tagasi!

Schatz. Mina ei lähe! Mul on küllalt
muhkusid!

Strohm. Ja mul on sellest terwest
loest küll! Sähme ära! Waligu
nad, keda tahawad - kui ainult
Rohrbeeki mitte -

Schatz. Ja on weel siin!

Strohm. Mis? Ja on weel siin? Siis
jäame me siia!

Therese. Papa! Kas me ei lähe juba?

Pohrb. Ah ei! Need sääl rees on nagu näha täie arv tagasi saanud! Ma pean uneti! [Sahab saali minna. Strohm. Wissocil ja Schatzinger seisavad uuse ette.]

Strohm. Ohu! Mulle näitab, ühest kor- rast väljaviskamisest on selle uh- kelle hüviale veel vähe!

Pohrb. Väljaviskamisest ei peaks te rääkima! Teie saite ju praegu.

Strohm. m. Palun, see oli hülmutus! Teie tehti aga õigust!

Pohrb. Teie olete ordinär inimene!

Strohm. Mis ma olen? Ütelge seda veel kord!

Therese. Papa!

Gustav. Aga, äiapapa!

Anna [on pr. Strohm. ja Pritziga na ligi astunud.] Isa - ma palun sind!

Pr. Strohm. Lase olla, Engelbert - ära nende harimata inimestega sugugi tegemist tee! Ma olin neli aastat -

Strohm. Weil kerd peate te seda ütlemas!

Rohrb. Koh - ja mis siis on?

Strohm. Küll te seda siis juba näete! Rää-
kige aga!

Therese. Sa ütlesid ju, et sa valimisest
midagi enam teada ei taha.

Anna. Seda ütlesid sina ka, isa!

Rohrb. Hüüd on koguni teine asi! Selle
kasuks ei astu ma mitte tagasi!

Strohm. Seda ei pea valitama! Lähme
jälle sisse, Schatzinger. [üks avatakse,
elada laskmised on kuulda.]

7. etendus.

Endised. Walzl. Kuin walijad.

Walzl [astub wälja tornawate ja elada lask-
jate walijatest ümberpiiratud saalist wälja]
Minu härrad! Ma tänan teid! Kiii te mul-
le täna oma usaldust pakute, siis wotan ma
selle wastu teadmiseega, et ma seda ka ära
teenin. Ma olen töö mees, ma seisan oma
enese jalgadel, ma ei pruugi kellegist hoolida,
ei ülemaid, ega alamaid. [Bravo hüüded.]

Rohrb. Aga... see on ju minu kätne!

Walzl. See? Ärge eksige! See on üleüldine kätne, mis igakües pidada wõib kellele ta kohane on! Mulle on ta kohane! [Elada hüüded] Minu härrad! Ma tunnen ennast!

Minul ei ole veel keegi läbi kukkunud, siis ei lase teie ometi mind läbi kukkuda?

Ma olen juba kätne ametid ära katsunud!

Rohrb. Ah, see on naeruwäär! Walzl kandidat!

Strohm. See on liigu ummal! Niisuguse inimese!

Fritz. See on kõige parem võimalus niinewisku alla kriipsu tõmmata ja härra Strohmeyeriiga ära leppida!

Rohrb. Ainusam kui Walzl on ta igatahes! [Uutab Strohm

Walzl. Minu eeskawa on väga lihtne, seda wõib ühte lausesse kokku wõtta: Wäikesse mehe häärks [Strohm ja Rohrb räägivad tahtmata kaasa] peab ometi nõrd juba midagi tegema!

[Elada hüüded, Walzjad tõstavad Walzli õlale.]

(Eesriie.)

- Lõpp -

